

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	31043 Агрономія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31043
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Панфілова Антоніна Вікторівна, Грицевич Андрій Ігорович, Бакуменко Ольга Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.09.2023 р. – 30.09.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://fa.udau.edu.ua/assets/files/20-20-2020/akreditaciya/magistri-2023/samoocinyuvannya-magistr-201-agronomiya-unus.pdf
Програма візиту експертної групи	https://fa.udau.edu.ua/assets/files/20-20-2020/akreditaciya/magistri-2023/programa-vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (ОПП / ОП) «Агрономія» за спеціальністю 201 «Агрономія» другого рівня вищої освіти (магістр) в Уманському національному університеті садівництва (УНУС) відповідає критеріям оцінювання якості вищої освіти, чинному законодавству та Стандарту вищої освіти другого (освітньо-професійного) рівня, що є обов'язковою умовою для акредитації. Підготовка здобувачів освіти (ЗО) за ОПП здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». У здобувачів вищої освіти є можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, зокрема, через процедури вибору дисциплін. Проведена експертиза засвідчує, що обсяг ОПП (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для рівня вищої освіти. Зміст ОПП дозволяє набувати програмних результатів, що відповідають спеціальності та рівню освіти. В УНУС створено рівні та прозорі умови вступу на навчання. Правила приймання на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими. ОП «Агрономія» відповідає принципу «академічної свободи». В університеті сформовано зрозумілі та прозорі процедури дотримання академічної доброчесності, що закріплено у відповідних нормативних документах, що дотримуються в освітньому процесі всі його учасники. Людські ресурси, в цілому, є достатніми. Освітнє середовище – достатньо комфортне. Залучені матеріальні ресурси, дозволяють досягти визначених програмних результатів навчання. Внутрішня система забезпечення якості регламентована відповідними документами закладу вищої освіти (ЗВО). Прозорість і публічність діяльності ЗВО в цілому є достатньою для формування необхідного рівня довіри. Експертна група дійшла висновку, що ОПП, загалом, відповідає наступним критеріям: проектування та цілі ОПП, доступ до ОПП та визнання результатів навчання і викладання за ОПП, людські ресурси, освітнє середовище та матеріальні ресурси, прозорість та публічність. Означені складові освітнього процесу за ОПП мають резерви для удосконалення. Значна увага приділяється освітньому середовищу та освітній, організаційній, соціальній, консультативній та інформаційній підтримці здобувачів освіти, а також прозорості, публічності та доступності інформації для здобувачів. Загалом ОПП «Агрономія» відповідає суті критеріїв і підкритеріїв, а виявлені слабкі сторони є несуттєвими й легко усуваються з часом.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Уманський національний університет садівництва має належну локальну нормативну базу, яка стосується всієї освітньої діяльності за ОП 201 Агрономія, цілі програми сформульовані у відомостях самооцінювання (ВС) відповідають суспільній місії та стратегії ЗВО; правила прийому на навчання за ОП прозорі, зрозумілі, без дискримінаційних ознак; на сайті є відповідна інформація щодо Правил прийому на навчання в магістратуру та порядок визнання результатів навчання в інших закладах; у ЗВО здійснюється онлайн опитування студентів, викладачів, роботодавців, випускників (позитивним є те, що для різних стейкхолдерів розроблені окремі анкети); окрім того позитивним є активна комунікація з усіма стейкхолдерами через різні форми залучення їх до удосконалення ОП; при розробці ОПП враховано досвід аналогічних вітчизняних програм; значний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів, належний рівень реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами; конкурсний добір НПП здійснюється прозоро, відповідно до нормативної бази; до реалізації освітньої програми залучено науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь, вчене звання, кваліфікацію за спеціальністю, що відповідає профілю і напрямку освітніх компонентів; викладачам створено сприятливі умови для їх професійного розвитку, надається матеріальне та моральне заохочення; НПП підвищують свою кваліфікацію, в тому числі у зарубіжних ЗВО, здійснюють необхідну для ефективного функціонування ОП методичну і наукову роботу; у ЗВО приділяється належна увага внутрішньому забезпеченню якості вищої освіти, гарною практикою є формування культури якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої діяльності за ОП; для організації навчання активно використовується автоматизована система МКР, навчальна платформа Moodle, ZOOM, мобільні додатки. Здійснюється постійний інформативний супровід і наукове консультування здобувачів та випускників; ОП орієнтована на високоякісну практичну підготовку здобувачів. Наявна потужна матеріально-технічна база; вагому підтримку викладачам і здобувачам освіти у поєднанні навчання і досліджень забезпечує наукова бібліотека; активна співпраця з випускниками, відстеження їхнього кар'єрного шляху та використання отриманої інформації при удосконаленні якісних показників ОП; у ЗВО розроблена і функціонує система академічної доброчесності, сформована культура якості, в якій кожному учаснику ОП відведена своя роль. Відбувається систематичний моніторинг якості освітньої діяльності, що відображається в удосконаленні ОП, у тому числі через врахування зауваження та рекомендації, виявлених в процесі акредитацій ОП; освітнє середовище – достатньо комфортне та безпечне для життя та здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Залучені матеріальні ресурси, дають змогу досягти визначених програмних результатів навчання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За результатами проведення акредитаційної експертизи ОП «Агрономія» ЕГ встановлено наявність слабких сторін, які відображені в звіті конкретно до кожного критерію. Узагальнення слабких сторін ОП, що акредитується дозволило сформулювати такі пропозиції щодо її удосконалення: у подальшій реалізації програми доцільно розширити вивчення міжнародного досвіду провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю; продовжити практику щодо популяризації ОП не лише в межах України, а й закордоном; активізувати здобувачів вищої освіти до участі у міжнародній діяльності, посилити співпрацю міжнародного відділу зі студентським самоврядуванням та здобувачами; покращити інформування здобувачів про можливість визнання результатів

навчання, здобутих в неформальній освіті та в інших ЗВО; проводити анкетування стейкхолдерів та узагальнювати інформацію щодо врахування зауважень і побажань саме за ОПП Агрономія; залучати здобувачів вищої освіти другого рівня вищої освіти до засідань кафедри, на яких відбувається обговорення ОП «Агрономія»; визначити поріг унікальності у наукових роботах у нормативних документах ЗВО, які регулюють сферу запобігання плагіату; опублікувати на офіційному веб-сайті для ознайомлення стейкхолдерів протоколи засідань ОСС; дотримуватись внутрішніх процедур при формуванні ПГ та призначення гаранта, зокрема, оформлювати наказ про затвердження ПГ та призначення гаранта протоколом засідання кафедри, яка реалізує ОП. продовжити роботу над оновленням матеріально-технічної бази, зокрема шляхом участі в грантах, залучення партнерів; ЗВО має всі ресурси для впровадження дуальної освіти : активна і плідна співпраця з роботодавцями з урахуванням мінливості сучасного ринку праці, проте експертна група рекомендує надалі розвивати дуальну форму навчання; продовжити роботу зі створення умов для осіб з особливими освітніми потребами, створити спеціальні умови у студентських гуртожитках для такої категорії здобувачів; можливість створення версії сайту для людей з порушенням зору; Надані рекомендації не є недоліками, вони є стимулом для підвищення активностей всіх учасників освітнього процесу за спеціальністю 201 Агрономія. Оскільки це сприятиме систематичному аналізу і впровадженню інноваційності для підвищення якості освітньої діяльності за ОП та у цілому в Уманський національний університет садівництва.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою освітньо-професійної програми «Агрономія», затвердженої у 2023 році, (<http://surl.li/ltvla>) є підготовка висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 201 Агрономія здатних розв'язувати складні задачі і проблеми під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Цілі ОПП сформульовані у відомостях самооцінювання повною мірою відповідають місії УНУС, викладеній у Стратегії розвитку університету на 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/RgoeKsj>) у частині: 1) забезпечення якісної та доступної освіти завдяки знанням і досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій; 2) безперервне вдосконалення освітніх програм; 3) створення умов для розвитку творчого та наукового потенціалу молоді на принципах академічної доброчесності, гуманності, толерантності, демократизації, практичності, прагматичності, неперервності, варіативності, адаптивності й оптимальності; 4) виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота України з високими духовними цінностями; 5) всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх інноваційності та відповідності комерційним запитам. Унікальність і професійна оригінальність програми другого (магістерського) рівня вищої освіти «Агрономія» базується на особливостях практичної підготовки здобувачів з залученням роботодавців (Угоди про співпрацю - <http://surl.li/lucpu>; <http://surl.li/lucpy>; <http://surl.li/lucqi>; <http://surl.li/lucqw>; <http://surl.li/lucrd>; <http://surl.li/lucrl>; <http://surl.li/lucrp> <http://surl.li/kqsmk> <http://surl.li/lucsd> <http://surl.li/lucsm> <http://surl.li/lucsw> <http://surl.li/lucta>; <https://agrochem.udau.edu.ua/assets/files/dogovori-pro-spiivpracyu/dogovir-prospivpracyu-n200001.pdf>; <http://surl.li/lucuv>; <http://surl.li/lucva>). Nando Литва 2022-2023 <http://surl.li/lucve> Протоколи <http://surl.li/lucvi> наукових здобутках відомих в Україні та за її межами провідних вчених УНУС, які впроваджують в освітній процес власні наукові здобутки (особисті сторінки групи забезпечення –<http://surl.li/lucvs>; <http://surl.li/lucvx>; <http://surl.li/lucwe>; <http://surl.li/lucwo>; <http://surl.li/lucwv>; <http://surl.li/lucxe>; <http://surl.li/lucxj>; <http://surl.li/lucxu>; <http://surl.li/lucya>; <http://surl.li/lucyf> . Під час зустрічі експертної групи з керівництвом і менеджментом ЗВО було підтверджено, що цілі ОПП «Агрономія» корелюють зі Стратегією розвитку університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Позитивним моментом щодо організації освітнього процесу за ОП є проведення онлайн-опитування серед студентів, вступників і батьків, викладачів, роботодавців, співробітників (навчально-допоміжного персоналу) – <http://surl.li/bikbe> . Виявлення потреб стейкхолдерів і внесення ними пропозицій відбувалося шляхом участі у засіданнях кафедр <http://surl.li/kuxpa>, вченій раді факультету <http://surl.li/kuxpw>. Інтереси роботодавців і випускників враховані в орієнтації ОП на формування професійно-практичних компетентностей майбутніх фахівців. Інтереси академічної спільноти враховані шляхом впровадження інноваційних технологій і сучасних педагогічних форм і методів навчання <http://surl.li/lqygd>. Зворотний зв'язок із роботодавцями здійснюється на

підставі проведення щорічних заходів – ярмарок вакансій, круглі столи, договори про співробітництво – досліджень відкритих джерел і опитувань під час засідання кафебри та робочих груп, їх анкетуванні Для подальшого удосконалення ОП і врахування інтересів і пропозицій стейкхолдерів під час формулювання мети та ПРН ОП створено робочу групу (<http://surl.li/lrsne>) та долучено різні рівні стейкхолдерів (Витяги з протоколів група забезпечення <http://surl.li/luczi> ; Витяги з протоколів студрада і кафебри <http://surl.li/luczs>; Вчена рада факультету агрономії <http://surl.li/ludab>). Під час викладання дисциплін ОП залучаються науковці та викладачі: у межах освітнього проекту Агрокебети <http://surl.li/luhwf>; проєкті «МНП AGRI Future» <http://surl.li/luhwo> , AGRICADEMY <http://surl.li/luhwv>; співпраці з «Миронівський хлібопродукт» Галасуном Юрієм Петровичем і HR бізнес партнером цієї компанії ТОВ НВФ «Урожай» Крижановською Валентиною Вікторівною <http://surl.li/gqns1> тощо. За ОП значна увага приділяється побажанням стейкхолдерів, наприклад: врахування пропозицій роботодавців, після розгляду яких на відповідних кафедрах <http://surl.li/kuxra> і вченій раді факультету <http://surl.li/kuxpw>, до тематик занять таких ОК як «Охорона і відновлення родючості ґрунту» <http://surl.li/kuycu> (лекція «Види і чинники деградації ґрунтів; профілактика ґрунтових деградацій); ОК «Еколого-біологічне рослинництво» <http://surl.li/kuuja> (інтенсифікації технологій вирощування з урахуванням кліматичних змін; кліматичноорієнтований підбір сортів (гібридів) тощо). Врахування запиту студентів: наприклад щодо розширення каталогу елективних дисциплін, то станом на 01.09.2023 для ОП магістерського рівня для вільного вибору студента (фахові) доступно 56 дисциплін <http://surl.li/lruom> (загальноуніверситетські) 66 дисциплін <http://surl.li/lruoy> (Збільшення переліку ВК, порівняно з минулим роком, склало 12 і 10%). За результатами ознайомлення з електронними ресурсами, документами, наданими на запит ЕГ, звітом СО, зустрічей з фокус-групами, ЕГ дійшла до висновку, що в цілому цілі, ПРН та основні підходи до провадження освітньої діяльності за ОП «Агрономія» сформовані та реалізуються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз матеріалів акредитаційної справи дозволив встановити, що основними об'єктами управління, за якими студенти набувають компетенції, є об'єкти агропромислового комплексу, який потужно розвивається в Україні та, зокрема, Черкаській області та відповідно має низку завдань, що стосуються аграрної сфери. Цілі та програмні результати навчання ОП «Агрономія» передбачають врахування сучасних питань зайнятості населення та характеристики потенціалу рентабельного екологічно безпечного землеробства, агрохімії, ґрунтознавства. ЗВО комунікує з роботодавцями та випускниками стосовно відповідності підготовки, знань, навичок і умінь здобувачів освіти потребам ринку праці та проводить з ними консультації щодо змісту освіти (зміст освітніх компонентів і виробничих практик). Із метою корекції методів навчання та викладання проводяться анкетування студентів, випускників, академічної спільноти (<http://surl.li/bikbe>). У результаті опрацювання відомостей про самооцінювання, а також проведення зустрічей, було встановлено, що під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП враховано тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевий і регіональний контекст, досвід аналогічних українських. Остання зустріч щодо обговорення й удосконалення змісту акредитованої ОП відбулася в червні 2023 року на базі УНУС (<http://surl.li/luhyk>). Під час формулювання цілей і в т.ч. й ПРН ОП 201 Агрономія другого (магістерського) рівня вищої освіти враховано досвід аналогічних іноземних практик, який отримано в межах міжнародних проєктів – TEMPUS (<http://surl.li/luhyr>) Climed, Erasmus+ (<http://surl.li/luhyw>), DEFER (<http://surl.li/luhzd>). Викладачі кафедр факультету агрономії проходили закордонні стажування (сертифікати - <http://surl.li/luhzj>). НПП отримали досвід застосування інноваційних методів навчання, який було використано після повернення до УНУС. У формуванні змісту, ПРН та цілей ОП «Агрономія» брали участь представники провідних аграрних/наукових підприємств/установ (Олексій АНЩЕНКО, начальник відділу селекції BAYER; Юрій ГАЛАСУЙ, технолог з агрономії ТОВ «НВФ «Урожай МХП», кандидат с.-г. наук; Володимир ГРАБОВИЙ, в. о. директор Дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник; Василь БРАГА, генеральний директор - член Правління ТОВ «Уніферікс»). Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено високий рівень підготовки здобувачів і наявність потреби у кваліфікованих кадрах.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП зі спеціальності 201 «Агрономія» розроблена відповідно до стандарту вищої освіти другого (магістр) рівня, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420.) <http://surl.li/dgyzv> . При розробці ОП «Агрономія» були повністю дотримані визначені стандартом теоретичний зміст та об'єкт предметної області, інтегральна, загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання, форма атестації здобувачів вищої освіти та вимоги до неї. ОП містить співвідношення (у вигляді двох матриць) між освітніми компонентами та визначеними в стандарті результатами навчання, досягненню яких вони сприяють.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Агрономія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та Стратегії УНУС. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання при формуванні ОП визначалися з урахуванням позицій і потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів), із урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ОП «Агрономія» відповідає стандарту вищої освіти другого (магістр) рівня, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Мета ОП «Агрономія» сформована загально та потребує чіткого формулювання. Рекомендується чітко сформулювати мету ОП таким чином, щоб підкреслити унікальність ОП з урахуванням спеціалізації регіону та потреб роботодавців. Не достатньо широко проаналізовано та враховано досвід аналогічних закордонних освітніх програм. Рекомендовано та доцільно у подальшій реалізації програми: розширити впровадження міжнародного досвіду аналогічних освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЗВО має чітко визначену стратегію реалізації ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти «Агрономія», що відповідає його місії та стратегії. Регіональність ОП пояснюється спрямованою підготовкою фахівців для конкретних регіональних підприємств. Компетентності передбачені ОП сформульовані у відповідності стандарту. У результаті тріангуляції доказів, отриманих під час співставлення даних звіту самоаналізу, проведених інтерв'ю та перевірки додаткової документації суттєві недоліки в ОП виявлені не були, наявні рекомендації носять некритичний характер, та можуть бути взяті до уваги при подальшому перегляді ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Термін навчання за освітньо-професійною програмою становить один рік і чотири місяці. Загальний обсяг ОПП «Агрономія» за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти становить 90 кредитів ЄКТС, тобто відповідає вимогам п. 4 статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Згідно з ОПП передбачено виділення компонент двох видів: обов'язкові компоненти (48 кредитів ЄКТС, 53,3 % та компоненти вільного вибору студента – елективні (42 кредити ЄКТС, 46,7 %), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та рівня вищої освіти. Обсяг окремих ОК складає 3,0-4,5 кредитів ЄКТС. Варіативні компоненти від 3,0-6,0 кредитів ЄКТС. Експертна група відмічає, що структура та зміст ОП відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для другого (магістр) рівня, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2020 р. № 1420.) <http://surl.li/dgyzv> , Національній рамці кваліфікацій затвердженої Постановою КМ від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ№ 509 від 12.06.2019; № 519 від 25.06.2020; <http://surl.li/dame>) та вимогам в частині дотримання гуманітарної складової: <http://visit.news/ike2>.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

При аналізі ОП «Агрономія», затвердженої у 2023 році, було відмічено, що програма є структурованою і містить всі необхідні позиції та визначення (загальна інформація, мета, характеристика, структурно-логічна схема, поділена на змістовні блоки, які розділені на цикл загальної та професійної підготовки, матриці відповідності, а також передбачає час на практичну підготовку та підсумкову атестацію тощо), які Рекомендовані МОН від 28.04.2017 року

<https://cutt.ly/MhniTg5>. Освітня складова ОП триває з семестри. ЕГ за силабусами, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО <http://surl.li/lqygd> та завантажені в акредитаційну систему, через наявні у них визначені РН установила змістову логічність можливості сукупністю ОК досягти ПРН. Експертна група зазначає, що кожна окрема ОК забезпечує 1-4 ПРН. ОПП сфокусована на поєднанні теоретичних знань і практичної підготовки у навчально-наукових підрозділах університету та кафедр - агрохімії і ґрунтознавства <http://surl.li/luiar> ; генетики, селекції рослин та біотехнології <http://surl.li/luiav> ; <http://surl.li/luibb> ; <http://surl.li/luibf> ; загального землеробства <http://surl.li/luibm> . Перевірено забезпечення програмних результатів відповідними обов'язковими ОК, які корелюють із загальними та фаховими компетентностями, що відображено через матрицю відповідності. Структурно-логічна схема, приведена в ОПП, показує але не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми. Елективні ОК дозволяють поглибити фахові знання здобувачів <http://surl.li/luibp> . ОП орієнтована на високоякісну практичну підготовку здобувачів, що реалізується через роботу у спеціалізованих аудиторіях, лабораторіях, дослідних полях, Національному дендрологічному парку «Софіївка», профільних аграрних підприємствах, провідних міжнародних компаніях та співпрацю з науковими установами України.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія» із галузі знань – 20 «Аграрні науки та продовольство» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України щодо переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, від 29 квітня 2015 р. № 266. Особливістю програми «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є Аналіз на відповідність предметній області спеціальності свідчить, що перелік обов'язкових і вибіркового компонентів ОП (<http://surl.li/lvtvlj>) дозволяє здобувачеві вищої освіти набути компетентностей та досягти результатів навчання відповідно до вимог Стадарту <http://surl.li/dgyzv> та Національної рамки кваліфікацій для третього рівня вищої освіти (<http://surl.li/dame>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В УНУС вибір навчальних дисциплін відбувається відповідно до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, пункт 15. У ЗВО є необхідна нормативна база, що є підґрунтям формування індивідуальної освітньої траєкторії в здобувачів вищої освіти, зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу в УНУС» (<https://cutt.ly/FgoeZFD>), «Положення про вибіркові дисципліни в Уманському національному університеті» (<https://cutt.ly/UgoeXro>), «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (<https://cutt.ly/1goeXUE>). Крім того, сайт ЗВО містить каталог елективних (вибіркових) дисциплін <http://surl.li/bdjlj> . Каталог елективних (вибіркових) дисциплін сформовано з двох частин: 1) переліку фахових дисциплін (згрупованих для окремих освітніх рівнів та ОП) за спеціальністю 201 «Агрономія» <http://surl.li/lqygl>; 2) переліку загальноуніверситетських дисциплін <http://surl.li/luicv> . Структура освітньо-професійної програми передбачає можливість для індивідуальної траєкторії здобувача: відповідно до навчальних планів 2023 рр. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які деканат вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків. Фактично діюча на момент проведення експертизи система забезпечує можливість вільного вибору здобувачами вибіркового дисциплін, під час зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено їх обізнаність із процедурою вибору, дійсність і дієвість системи вибору та задоволеність здобувачів пропонованим каталогом вибіркового компонент.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньою програмою та навчальним планом передбачено практичну підготовку, що є невід'ємною та обов'язковою складовою підготовки фахівців вищої освіти. Проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського НУС» (<https://cutt.ly/NgoeVqK>), «Положенням про організацію проведення практики та стажування студентів Уманського НУС за кордоном» (<https://cutt.ly/ogoeVf8>). Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом ОПП «Виробнича практика» (10,5 кредитів ЄКТС та тривалість 7 тижнів). Зміст практики формується виключно в результаті співпраці з роботодавцями. Цілі та завдання практичної підготовки формуються виходячи з потреб стейкхолдерів. По закінченню практичної підготовки від господарств надходять відгуки, характеристики в яких оцінюють роботу здобувачів. У результаті проведених зустрічей зі стейкхолдерами встановлено, що процедура проходження практики забезпечена методичними рекомендаціями й є зрозумілою для здобувачів освіти та роботодавців. Студенти мають можливість проходження виробничої практики в установах із якими укладають договір про практику (Угода про співпрацю ФГ Краснопілка КПВ <http://surl.li/lucru> Угода про співпрацю ПП Дмитрушки <http://surl.li/lucru> Угода про співпрацю Світ Лана ОЛВС <http://surl.li/lucqi> Угода про співпрацю ПрАТ Уманське племпідприємство <http://surl.li/lucqw> Меморандум про співпрацю УНУС з ГО"ЦУЄНС" <http://surl.li/lucrd> Угода про співпрацю УНУС з ІБКІЦБ НААН <http://surl.li/lucrl> ТОВ «Агро Експерт Інтернешнл» <http://surl.li/lucrp> ТОВ «Індіго Агрікалче Україна» <http://surl.li/kqsmk> Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

<https://agrochem.udau.edu.ua/assets/files/2023/groshovi-nadhodzhennya111.pdf> Договір про співпрацю №17/21
<http://surl.li/lucsm> Договір про співпрацю №18/21 <http://surl.li/lucsw> Договір про співпрацю №19/21
<http://surl.li/lucta> Договір про співпрацю №20/21 <http://surl.li/luiow> Договір про співпрацю №21/21
<http://surl.li/luipd> Договір про співпрацю №22/21 <http://surl.li/lucuv> Договір про співпрацю №20/23 від 04.07.2023
<http://surl.li/lucva> Nando Литва 2022-2023 <http://surl.li/lucve> Протоколи <http://surl.li/luczi>). Інформація про можливість проходження закордонних практик висвітлена на вебсайті університету (<http://surl.li/luipq>). У зв'язку з війною дана можливість обмежена. Зібрані під час проходження практик матеріали та здобуті професійні навички дають можливість здобути компетентності, потрібні для написання кваліфікаційної роботи та подальшої професійної діяльності за фахом. Експертній групі було надано звіти здобувачів, які змістовно відповідають спеціальності 201 «Агрономія» (Звіт і щоденник Артеменко Владислав <http://surl.li/luipv> ; Звіт і щоденник Ковтун Сергій <http://surl.li/luiaq> ; Звіт і щоденник Вус Ольга <http://surl.li/luiqb>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Для набуття здобувачами soft skills ОП «Агрономія» (та стандартом вищої освіти) передбачені відповідні програмні результати навчання, загальні компетентності, фахові компетентності. Набуття soft skills реалізується у рамках таких дисциплін: «Ділова українська та іноземна мова» – сприяє досягнення ЗК4, ФК6, 8, ПРН9; «Філософія науки та психологія і педагогіка» – ЗК1, 2, ФК1, 8, ПРН10; «Аграрне та екологічне право» – ЗК6, ФК4. В освітньому процесі використовуються різноманітні педагогічні методи і підходи: бесіди, обговорення проблемних питань, дискусії, круглі столи, ігри тощо. Це дозволяє розвинути комунікативну компетентність, критичне мислення, уміння працювати у команді та інші вагомні складові soft skills. Під час проведення фокус-груп НПП і здобувачі підтвердили використання зазначених методів та підходів на заняттях. Здобувачі набувають навичок soft skills за участі в студентських гуртках – «Загальне землеробство» (керівник Віталій Борисенко, <http://surl.li/bdtxp>), студентсько-науковий гурток кафедри агрохімії і ґрунтознавства (<http://surl.li/kshjl>); участь у наукових конференціях (Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми агрономії» (Зінченкові читання) <http://surl.li/kshou>), закордонних конференціях (<http://surl.li/ksdyo>); професійних творчих конкурсах (<http://surl.li/kvnsn>); Днях поля (<http://surl.li/kshmi> ; <http://surl.li/laate>); майстер-класах (<http://surl.li/kshth>) та патріотичних виховних заходах (<http://surl.li/gqori> ; <http://surl.li/kshua>), що передбачає активну взаємодію студентів між собою та НПП, роботодавцями (<http://surl.li/gqoqe>) й іншими стейкхолдерами (<http://surl.li/gqntf>). Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала задоволення від усіх представників про достатній рівень soft skills як випускників минулих років (до формування ОП), що працюють на об'єктах, так і студентів, які проходять практичну підготовку. Зокрема, відзначали уміння працювати в команді, спілкуватися українською мовою, взаємодіяти між собою, домовлятися, аргументувати власну позицію тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Із огляду на відсутність професійного стандарту зміст ОП «Агрономія» спрямований на формування компетентностей і результатів навчання згідно з вимогами до стандарту ВО.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до п. 4.1 «Положення про організацію освітнього процесу в УНУС» (<https://cutt.ly/pgoeVY7>), схваленого рішенням Вченої ради УНУС і затвердженого ректором університету від 30.04.2015 р., обсяг часу, що відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить для денної форми навчання, у відсотках від загального обсягу навчального часу дисципліни за освітнім ступенем магістр – від 55 до 67%. Навчальний день – складова частина навчального часу студента тривалістю не більше 9 академічних годин. Навчальний тиждень – складова частина навчального часу студента тривалістю 1,5 ECTS (не більше 45 академічних годин (аудиторної та самостійної роботи)). В Уманському НУС середнє тижневе навантаження для здобувачів ступеня вищої освіти магістр складає до 18 годин Навчальний семестр – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість навчального семестру визначається навчальним планом. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ECTS. Така структура вказує на практичне спрямування ОП і індивідуалізацію освітньої траєкторії. Порушення цих обмежень не виявлено. Загальний обсяг ОП становить 90 кредитів ECTS (2700 год.). Для реалізації обов'язкової компоненти НП виділено 48 кредитів, з яких цикл загальної підготовки – 12 кредитів та професійної – 36 кредитів ECTS (аудиторне навантаження – 322 год., або 22,4 % структури навчального часу). З них: лекції – 132 год., практичні заняття – 48 год., лабораторні – 142 год.), практична підготовка – 10,5 кредитів ECTS (315 год.); атестація – 6 кредитів ECTS (180 год., з яких 4,5 кредити ECTS – на написання роботи і 1,5 кредит – на її захист). Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється використанням платформ: Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua>); електронних ресурсів бібліотеки УНУС (<https://library.udau.edu.ua/>); вебсервісів дистанційного навчання (Zoom, Електронна система НКР). Зміст роботи студента за конкретною дисципліною визначається робочою програмою (силабус), методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Під

час опитування фокус-групи здобувачів було встановлено, що студенти оцінюють обсяг самостійної роботи як цілком реалістичний, задоволені як загальним обсягом дисциплін, так і їх розподілом між семестрами. Навчання є комфортним у чому значною мірою (за запевненнями студентів) сприяє використанню платформи Moodle та Електронна система НКР.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В Уманському національному університеті садівництва проводиться підготовчий етап формування та впровадження дуальної освіти: розробляється методологія дуальної освіти, проводяться переговори щодо створення відокремлених структурних підрозділів УНУС на виробництві та інше (Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському НУС, <http://surl.li/fotn>). За освітньо-професійною програмою «Агрономія» другого рівня вищої освіти підготовка здобувачів за дуальною формою наразі не здійснюється. Проте 21 квітня 2023 року зі студентами факультету агрономії другого, третього і четвертого курсів початкового (молодший бакалавр) і першого (бакалаврського) рівнів вищої освіти в рамках дуальної форми здобуття професійної освіти відбулася зустріч зі стейкхолдерами – технологом з агрономії центрального офісу компанії «Миронівський хлібопродукт» <http://surl.li/gqns1>, що свідчить про перспективи впровадження дуальної форми навчання і за другим рівнем вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів ОПП «Агрономія» відповідає вимогам законодавства. Зміст ОПП дає змогу досягти заявлених цілей і результатів навчання. ОПП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти та набуття ними соціальних навичок (soft skills). Експертна група відмітила, що регулярно за ОПП «Агрономія» відбувається удосконалення навчальних планів з врахуванням забезпечення можливості вільного вибору дисциплін студентами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема, приведена в ОПП «Агрономія», показує але не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонент програми. Рекомендовано доопрацювати структурно-логічну схему ОП, побудувати її ступенево за семестрами, де ОК мають бути логічно підпорядковані стосовно тих ОК, що є передумовою для вивчення інших.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОП «Агрономія» дозволяє набувати програмних результатів, що відповідають спеціальності та рівню освіти. Виявлені слабкі сторони мають формальний характер і вимагають відповідного врахування рекомендацій шляхом перегляду й певного коригування ОП. Процедура вільного вибору дисциплін реалізується в повному обсязі. Перелік освітніх компонентів, включених до ОП, їхня послідовність, зв'язки між собою, загалом відповідають визначеному критерію. Вищезазначені проблемні моменти та шляхи їх усунення не є суттєвими та носять скоріше рекомендаційний характер.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими та оприлюднені на офіційному веб-сайті УНУС (<http://surl.li/kjfmf>). Інформація, викладена у відповідному розділі сайту ЗВО, є загальнодоступною та зрозумілою. Обсяг інформації є вичерпним (від вузько спрямованого консультування до матеріалів фахових вступних випробувань). ОПП реалізується в рамках спеціальності 201 «Агрономія», програму фахового вступного випробування розробляють гарант за участю членів проєктної групи, групи забезпечення спеціальності та залучають роботодавців. Затверджується програма у встановленому порядку. Програми вступних випробувань щорічно переглядаються та оновлюються (<http://surl.li/luira>; <http://surl.li/luird>). Вступ на навчання здійснюється на основі наявності у вступника освітнього ступеня «Бакалавр» або «Спеціаліст» та вступних іспитів. Правила прийому достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування на ОП «Агрономія» здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення вступних випробувань в УНУС» (<http://surl.li/kjgld>), «Правил прийому на навчання до університету» (<http://surl.li/kjfmf>), які схвалені рішенням Вченої ради університету та затверджені ректором університету (протокол № 5 від 7 квітня 2023 року). Правила прийому у ЗВО чіткі та зрозумілі. Програми вступних випробувань за ОП «Агрономія» щорічно оновлюються та розміщуються на офіційному сайті УНУС (<https://cutt.ly/jgoeMOl>). Вступ до магістратури здійснюється на основі вступного випробування з єдиного вступного іспиту, який поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір вступника), яке проводиться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства; фахового вступного випробування (<http://surl.li/luira>; <http://surl.li/luird>), а також мотиваційного листа. Згідно Правил прийому УНУС вагові коефіцієнти для вступу на ОП «Агрономія» другого рівня вищої освіти наступні: тест загальної навчальної компетентності – 0,2; тест з іноземної мови – 0,2; фахове вступне випробування в ЗВО – 0,6. Мінімальний рівень балів для допуску до конкурсу визначається Правилами прийому та складає – 100 балів. Розроблені гарантом і групою забезпечення завдання фахового випробування повністю узгоджено зі специфікою ОПП «Агрономія». На основі отриманої інформації від здобувачів і НПП можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за освітньою програмою в цілому враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Уманському національному університеті садівництва визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Така діяльність здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в УНУС» (<https://cutt.ly/VgoeOn4>), «Положення про академічну мобільність студентів Уманського НУС» (<https://cutt.ly/PgoeOZw>), «Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС» (<https://cutt.ly/Fgoe2od>), «Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах» (<https://cutt.ly/Rgoe2Oy>). Проте результати роботи у фокус-групах під час проведення акредитаційної експертизи, інформація відомостей самооцінювання засвідчує, що під час реалізації ОПП «Агрономія» вказані Положення не застосовувались. Тож за відсутності прецедентів академічної мобільності послідовність дотримання правил і процедур під час реалізації ОП «Агрономія» встановити неможливо. ЕГ робить висновок про загальну відповідність ОП у контексті підкритерію 3.3

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок визнання в УНУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/fowg>), яке являється чітким та зрозумілим. Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що у 2023-2024 н.р. за ОПП «Агрономія» було звернення до декана факультету від здобувача, що стосувалося визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті, а саме ВК «Системи сучасних інтенсивних технологій». Для вивчення кількох змістових модулів цієї ВК (<http://surl.li/luiss>) у липні 2023 року на платформі Prometheus під керівництвом А. Циркуна (керівник проєкту «Удосконалення магістерської програми з агрономії на Півдні України») успішно пройшов «Інтенсивний онлайн-курс Агрономія» (<http://surl.li/kzodo>) й отримав сертифікат (<http://surl.li/kzogi>; автентичність тут: <https://certs.prometheus.org.ua/cert/8609f53b83714e8d83792a45c55bd55c>). В подальшому, для визнання цих результатів навчання розпорядженням декана буде створена предметна комісія: декан; гарант ОП; НПП, які викладають ВК. Предметна комісія на підставі інформації, що міститься у заяві і декларації (<http://surl.li/luitn>) про попереднє навчання та інших наданих здобувачем документах зробить співставлення (з урахуванням змісту і рівня складності). За результатами співставлення предметна комісія прийме рішення щодо

відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, та ідентифікує результати навчання, що підлягають оцінюванню.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЗВО має зручний, наповнений, зрозумілий та доступний веб-ресурс, що містить всю необхідну для вступника інформацію. Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою «Агрономія» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання за ОП «Агрономія» і визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній, інформальній освіті, регламентуються низкою положень, які представлені на офіційному веб-сайті ЗВО. Процедури вступу є чіткими, зрозумілими та прозорими, враховують особливості ОП, і є такими, що забезпечують доступ до навчання на другому рівні за неупередженим конкурсом, що підтверджено в ході дистанційного онлайн візиту експертної групи та розміщеною інформацією на веб-сторінці ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група прийшла до висновку, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання загалом відповідає критерію 3. «Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання». Варто посилити роботу в напрямі академічної мобільності здобувачів, а також здобуття ними навичок і знань у неформальній, інформальній освіті. Дані практики на ОП «Агрономія» не застосовувалися / впроваджено в цьому році (неформальна освіта). Рекомендується стимулювати здобувачів ВО до навчання в рамках академічної мобільності / неформальної освіти, що дозволить їм отримувати спеціалізовані нові знання і навички поза межами ОК ОП, відповідно до індивідуальних потреб та інтересів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Агрономія» має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, (правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, а також враховують особливості програми), проте недостатньо узгоджена за підкритеріями, 3.4, 3.3 (низький рівень поінформованості здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та неформальній освіті). Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП «Агрономія» в УНУС Критерію 3

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання за освітньою-професійною програмою «Агрономія» в УНУС повністю відповідають Закону України «Про вищу освіту», прописані у «Положенні про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва», «Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва», освітньо-професійній програмі, робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах сприяють забезпеченню поєднання наукової та навчальної роботи здобувачів, професійній направленості та досягненню програмних результатів заявлених в ОП. У процесі реалізації ОП «Агрономія» впроваджено принцип студентоцентрованості: студенти вільно обирають вибіркові компоненти, теми курсових робіт, індивідуальних завдань, місце проходження виробничої практики, мають можливість самостійно вивчати освітні компоненти через дистанційну систему Moodle тощо. Принцип академічної свободи реалізується також через вільний вибір тем для виконання студентських наукових та кваліфікаційних робіт. Здобувачі вищої освіти підтвердили факт свободи слова, можливості щодо удосконалення освітнього процесу шляхом проведення анонімного анкетування і моніторингу якості освітньої програми та викладання. Під час інтерв'ю зі здобувачами було з'ясовано, що форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, а саме: критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь для всіх видів робіт здобувача вищої

освіти та контрольних заходів; у відносинах між учасниками освітнього процесу присутня взаємоповага, прагнення до діалогу; методи викладання логічно поєднують аудиторні години навчання та практичну підготовку; існує формальна процедура оскарження результатів контролю знань здобувачами вищої освіти. При реалізації ОП проводяться лекції провідними фахівцями галузі згідно угод про навчально-наукову і виробничо-виховну співпрацю (<http://surl.li/lucpu>; <http://surl.li/lucpy>; <http://surl.li/lucqi>; <http://surl.li/lucqw>; <http://surl.li/lucrp>; <http://surl.li/kqsmk> та ін.), що було підтверджено роботодавцями під час зустрічі. Опитування здобувачів показало, що вони задоволені формами та методами навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Після вивчення відомостей про самооцінювання, опитування професорсько-викладацького складу, представників студентства, вивчення сайту Уманського національного університету садівництва експертна група пересвідчилася щодо своєчасного надання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Дана інформація є зрозумілою для здобувачів освіти. Представники деканату, куратори академічних груп та НПП сприяють поширенню та роз'ясненню інформації щодо ОП, навчальних компонентів, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. За допомогою електронного кабінету, який створюється з моменту вступу до ЗВО, здобувач має змогу отримати інформацію про робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, лекційні матеріали, методичні рекомендації для практичних та самостійних робіт. Цю інформацію підтвердили учасники різних фокус-груп. Розміщення ОП на офіційному сайті УНУС, а також інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів, критеріїв оцінювання за кожною ОК на офіційних сторінках кафедр і в системі дистанційного навчання Moodle відбувається своєчасно. Крім того, на сайті факультету агрономії у відповідному підрозділі також оприлюднена інформація щодо переліку дисциплін, що вивчаються, кожна дисципліна має посилання на відповідний силабус, в якому зазначені компетенції, критерії та принципи оцінювання. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів курсових робіт і практик, а також наказами на проведення практик. Розклади занять і графіки консультацій оприлюднюються не пізніше, ніж за три дні до їх початку. Графіки підведення підсумків заліків і складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Інформація своєчасно доводиться до учасників освітнього процесу в усній та друкованій формах.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

УНУС забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. Здобувачі вищої освіти мають можливість публікувати наукові доповіді у виданнях університету, зокрема у Збірнику студентських наукових праць Уманського національного університету садівництва, збірниках тез доповідей здобувачів на конференціях різного рівня (<http://surl.li/lawiy>); приймати участь в наукових гуртках (<http://surl.li/lavzn>; <http://surl.li/beahe>; <http://surl.li/bdtxp>). Здобувачі вищої освіти ОП приймають участь у конкурсах студентських наукових робіт за напрямом агрономія (<http://surl.li/lawed>), що підтверджено під час інтерв'ю зі здобувачами у фокус-групі. Під керівництвом висококваліфікованих НПП на факультеті агрономії функціонують наукові школи до яких залучаються випускники ОП (<http://surl.li/lurwh>; <http://surl.li/lurwj>; <http://surl.li/lurwo>). Реалізація ОП здійснюється і з використанням дослідницьких методів, таких як проведення експерименту, обробка і аналіз отриманих результатів з використанням комп'ютерних програм та графічної інтерпретації результатів; практичні заняття в умовах навчально-виробничого відділу УНУС та у провідних господарствах і установах. Поєднанню навчання і досліджень сприяє наявність науково-дослідної роботи студентів, як компонента освітньої програми. Експертна група відзначає відповідність вимогам забезпечення поєднання навчання та досліджень під час реалізації освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до діючого в УНУС «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Уманському НУС» (<http://surl.li/bduot>) та «Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС» (<http://surl.li/lmqwo>) здійснюється постійна підготовка та оновлення змісту освітніх компонентів, передбачених навчальними планами. Якщо навчальна дисципліна викладається не перший рік, її методичне забезпечення оновлюється щорічно (розширюється зміст робочої навчальної програми, доповнюється список навчальної літератури, тощо). Контроль за якістю робочих програм ОК, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють завідувачі кафедр, декан та науково-методична комісія факультету, а також навчальний відділ спільно з відділом моніторингу якості освіти під час щорічної перевірки готовності науково-методичного забезпечення навчального процесу до нового навчального року. В ході зустрічі з НПП встановлено, що оновлення змісту дисциплін відбувається на основі сучасних досягнень науки, а також викладачі використовують результати власних наукових досліджень та знання отримані під час підвищення кваліфікації та стажувань (<http://surl.li/gqlj>;

<http://surl.li/gqlls>). Оновлення змісту ОК відбувається на основі сучасних практик в сільському господарстві за результатами опитування роботодавців, що відображено у протоколах засідань кафедр (<http://surl.li/kuzuc>) і вченої ради факультету агрономії (<http://surl.li/kuynq>). Зазначена інформація в самоаналізі була підтверджена під час спілкування з НПП, адміністрацією університету та роботодавцями. Під час ознайомлення з силабусами та робочими програмами навчальних дисциплін експертна група виявила необхідність розширення та оновлення списку рекомендованої літератури. Оновлення змісту освіти доцільно здійснювати по завершенню вивчення навчальних дисциплін на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання, зворотного зв'язку (опитування здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компонента), тенденцій розвитку спеціальності, в т. ч. на міжнародному рівні, результатів відповідних наукових досліджень.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності УНУС проводиться в рамках стратегії розвитку університету, а саме ведеться робота з інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності, що підтверджується співпрацею з міжнародними організаціями (<http://surl.li/bdixt>). У ЗВО функціонує центр міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/>), діяльність якого спрямована на інтеграцію університету до світового науково-освітнього простору, сприянню міжнародній академічній мобільності, проєктній і грантовій роботі. НПП факультету агрономії беруть участь у міжнародних проєктах: TEMPUS (<https://cutt.ly/4wnjLcRg>), Climed, Erasmus+ (<https://science.udau.edu.ua/ua/novyj-resurs5/bagatorivneva-osvita-ta-profesijne-navchannya-z-pitan-klimatichnih-poslug-adaptacii-do-zmin-klimatu-ta-ih-pomyakshennya-v-lokalnomu-nacionalnomu-ta-regionalnomu-masshtabah-slimed-erasmus.html>), DEFEP (<https://cutt.ly/UwnjCAQV>). Під час роботи експертної групи було надано документи, що підтверджують міжнародне стажування НПП (<https://cutt.ly/HwnjVJiu>). НПП, які викладають дисципліни на ОП, мають міжнародні публікації, що індексуються у Scopus та Web of Science. Під час спілкування у фокус-групах з адміністрацією університету та НПП було зазначено про стимулювання публікаційної активності викладачів у виданнях, що входять до НМБД Scopus та Web of Science. Здобувачі вищої освіти, відповідно до Положення про організацію проведення практики та стажування студентів Уманського національного університету садівництва за кордоном (<https://cutt.ly/Rwnkj2f1>), мають право на стажування за кордоном. Крім того, здобувачі вищої освіти зазначили, що у ЗВО створенні необхідні умови для проведення досліджень, написання наукових робіт та участі у Міжнародних конкурсах студентських наукових робіт (<https://cutt.ly/1wnkjTO5>). Бібліотека УНУС через локальну мережу надає можливість відкритого доступу до платформ науково-метричних баз Scopus, Web of Science та ін. (<https://library.udau.edu.ua/resursi/testovij-dostup.html>) Під час спілкування з адміністративним та професорсько-викладацьким персоналом, а також студентами було встановлено, що вони проінформовані про можливості академічної мобільності, програм міжнародного обміну та участі в міжнародних проєктах. Слабкою стороною ОП є відсутність міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти, що підтверджено адміністрацією факультету.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання, які застосовуються під час викладання освітніх компонент, дозволяють досягти заявлених ПРН, відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу. В УНУС створене середовище освітнього спілкування, яке характеризується відкритістю, взаємодією учасників, рівністю їх аргументів, накопиченням спільних знань, можливістю взаємної оцінки й контролю. Інформація для здобувачів вищої освіти щодо освітнього процесу є доступною завчасно, подається у зрозумілій формі, в тому числі деталізована інформація щодо освітніх компонент у віртуальному освітньому середовищі, а також проводиться постійна індивідуальна підтримка здобувачів вищої освіти та їх консультація з боку НПП, представників деканату агрономії. Посилено практику проведення конференцій, семінарів та круглих столів з представниками підприємств за спеціальністю 201 Агрономія.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі вищої освіти на недостатньому рівні ознайомлені про можливості інтернаціоналізації освіти. Відсутня їх участь у міжнародних проєктах, програмах академічної мобільності тощо. Рекомендуємо покращити роботу кураторів щодо роз'яснення перспектив міжнародної роботи для здобувачів вищої освіти, більше популяризувати міжнародні угоди про співробітництво та надалі розвивати наукові дослідження разом із міжнародними партнерами УНУС, забезпечуючи таким чином інтернаціоналізацію ЗВО та удосконалення змісту ОК у відповідності із сучасними досягненнями в агрономії.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Під час проведення акредитації експертною групою встановлено, що ОП «Агрономія» має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 проте недостатньо узгоджена за підкритерієм 4.5 (недостатній рівень використання міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти та НПП, а також їх участі у міжнародних академічних проєктах). Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП «Агрономія» Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми всіх контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими, чіткими та дозволяють констатувати досягнення програмних результатів. На сайті УНУС у відкритому доступі на сторінках кафедр, в системі Moodle містяться силабуси та робочі програми ОК, що викладаються за даною ОП, включаючи вибіркові компоненти, в яких наведені критерії оцінювання. У силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін наведений розподіл балів за змістовними модулями. Контрольні заходи з навчальних дисциплін включають поточно-модульний і підсумковий контроль. Форма контрольних заходів визначена навчальним планом для кожної окремої ОК і може бути у вигляді заліку, іспиту або захисту кваліфікаційної роботи. Поточний контроль певної ОК може виступати у вигляді усного опитування, тестування знань і вмінь. Практикуються також тестові комп'ютерні завдання, здачі звітів і захист практичних робіт, проведення дискусій, семінарів. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що отримують інформацію щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання в усній формі на першому занятті з дисципліни та мають можливість ознайомитися з нею на офіційному сайті, що корелює з інформацією наданою НПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти України спеціальності 201 «Агрономія» (<http://surl.li/dgyzv>) . підсумковою формою атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є публічний захист кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота виконується згідно «Методичні рекомендації до написання й оформлення кваліфікаційної роботи студентами ОР «Магістр» за спеціальністю 201 «Агрономія»» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/782c4dd1-e9e1-4d46-9309-aaec8db71750>). Строки і тривалість проведення атестації випускників визначається графіком навчального процесу. Вимоги щодо змісту, структури, оформлення, підготовки до захисту та публічного захисту кваліфікаційних робіт регулюються Положенням про дипломи проєктування в УНУС (<http://surl.li/ksbkh>). Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>) усі кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на академічний плагіат з використанням онлайн-сервісу Unicheck (<http://surl.li/lstrs>). Приклади перевірки кваліфікаційних робіт було надано експертній групі (<http://surl.li/luseq>) під час акредитації. Кваліфікаційна робота зберігається у архіві та розміщується в репозитарії університету (<http://surl.li/lusfa>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів, а також процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок повторного проходження та оскарження результатів навчання контрольних заходів врегульовані відповідними положеннями Уманського НУС, що в повному обсязі зазначені у звіті про самооцінювання, є у відкритому доступі на сайті університету (<http://surl.li/flrs>) та містять необхідну інформацію. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в УНУС <http://surl.li/beaao>), та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів сприяє Рада студентського самоврядування

(<http://surl.li/beien>), яка захищає права та інтереси студентів керується в своїй діяльності Положення про студентське самоврядування УНУС (<http://surl.li/bejca>). В ЗВО діє порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, однак на ОП конфліктних ситуацій такого плану виявлено не було. Позитивним є те, що здобувачі вищої освіти ОП під час онлайн співбесіди відмітили об'єктивність екзаменаторів, відсутність випадків конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій різного плану. В УНУС діє система зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти і адміністрацією: «скриньки довіри»; зустрічі ректора з представниками органів студентського самоврядування, декана зі здобувачами вищої освіти, моніторинг якості викладання дисциплін за допомогою анонімного анкетування.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та внутрішня нормативна база МНАУ з питань дотримання академічної доброчесності закріплені у Кодексі академічної доброчесності Уманського НУС (<http://surl.li/kqbps>), Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>), Антикорупційній програмі Уманського національного університету садівництва (<https://cutt.ly/awnkyt5D>), Основним технологічним рішенням щодо дотримання процедури академічної доброчесності є перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, наукових праць НПП та здобувачів на плагіат із використанням Unicheck (<https://cutt.ly/SwnkqI3Y>, <https://cutt.ly/ZwnkwtHD>, <https://cutt.ly/ywnkwJj9>). У бесіді з учасниками різних фокус-груп, в т.ч. і зі здобувачами ВО з'ясовано, що в університеті активно впроваджується культура академічної доброчесності та студенти сумлінно дотримуються відповідних принципів: 1) написання публікацій без використання плагіату та застосування коректного цитування; 2) перевірка наукових робіт на плагіат за допомогою відповідного програмного забезпечення; 3) розуміння загалом концепції академічної доброчесності і т.д. Під час співбесіди з учасниками різних фокус-груп було встановлено, що в університеті розроблено і затверджено План заходів сприяння розвитку та популяризації академічної доброчесності (<https://cutt.ly/bwnke4Eg>), а також проводиться роз'яснювальна робота щодо дотримання академічної доброчесності як серед НПП, так і здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/WwnkrF3H>, <https://cutt.ly/IwnktdaD>, <https://cutt.ly/nwnktR5d>). Навчання щодо запобігання використанню плагіату та інформування на сайті університету щодо питань академічної доброчесності постійно проводить відділ Моніторингу якості освіти (<https://cutt.ly/HwnktBPx>). Здобувачі ВО зазначили, що вони мають можливість анонімно скористатися скринькою довіри (зазначили місце її розташування). При реалізації ОП не було виявлено випадків недотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність Положень та Кодексів, які регламентують контрольні заходи та види оцінювання здобувачів вищої освіти, академічну доброчесність розташовані у вільному доступі на офіційному сайті Уманського національного університету садівництва. У ЗВО діє офіційна система перевірки робіт на доброчесність за допомогою програми «Unicheck». Прозора процедура проведення контрольних заходів і структуровані критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, які наведено в робочих програмах ОК, чітко визначена процедура оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутні чіткі критерії оцінювання відсотку схожості, під час перевірки робіт на плагіат за допомогою програми «Unicheck». Рекомендуємо використовувати, крім програмного продукту «Unicheck», безкоштовні програмні продукти для перевірки на плагіат як наукових, кваліфікаційних, так і курсових робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертною групою встановлено, що ОП «Агрономія» має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.2, 5.3 (форми контрольних заходів, критерії оцінювання, а також правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими; форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту), проте недостатньо узгоджена за підкритерієм 5.4 (нечітким і незрозумілим є оцінювання відсотку схожості, під час перевірки кваліфікаційних робіт за допомогою програми «Unicheck»). ОП загалом відповідає Критерію 5 та має перспективу подальшого вдосконалення.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що професійна кваліфікація викладачів загалом достатня для реалізації освітньої програми. Основним критерієм відбору є професіоналізм претендента та спроможність забезпечення викладання дисциплін відповідно до цілей ОП та інших вимог, прописаних у Статуті Університету (<https://cutt.ly/ewnkyGjc>), Положенні про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/7wnky3HS>), Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/CwnkuzdR>). На сторінках кафедр є інформація щодо наукової, громадської та суспільної діяльності викладачів. Експертна група констатувала наявність публікацій, сертифікатів про стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які були наведені у відомостях про самооцінювання та у додатково затребуваних документах, а також підтверджена на зустрічі з НПП (<https://cutt.ly/rwnkuFD5>, <https://cutt.ly/Zwnkiu1Y>).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів, які задіяні на ОП «Агрономія» проводиться відповідно до Положенні про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/7wnkiSsj>), Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників УНУС (<https://cutt.ly/NwnkoynI>). Сама процедура конкурсного відбору майбутніх викладачів є достатньо прозорою, інформація щодо заміщення вакантної позиції, як і зазначено у відомостях самооцінювання, завчасно публікується на офіційному сайті університету. При спілкуванні з представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів встановлено, що інформація щодо конкурсного добору оприлюднюється в засобах масової інформації. Конкурсний відбір проходить на засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до Законів України. Загалом, під час такого добору звертають увагу на такі параметри: вища освіта за певним напрямом, кількість наукових публікацій (особлива перевага надається публікаціям, індексованим у наукометричних базах Scopus та Web of Science), наявність патентів, науковий ступінь та вчене звання, стаж науково-педагогічної роботи та інше. Уся інформація була підтверджена при інтерв'юванні науково-педагогічних працівників та представників адміністрації Уманського національного університету садівництва. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП, про що свідчить наявність відповідного плану заходів (<https://cutt.ly/OwnkoU3l>). Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/Iwnko3sq>). Підтвердження цієї інформації експертна група отримала під час спілкування з адміністрацією та НПП університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група відзначає, що роботодавці залучаються до освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва під час зустрічей зі здобувачами, при проведенні практик, обговоренні змісту та рецензуванні ОП (<https://cutt.ly/BwnkpYcE>), консультувань щодо навчальних планів, проведення щорічних ярмарків вакансій (<https://cutt.ly/Lwnka8tv>, <https://cutt.ly/nwnksxg9>) на умовах договорів про співпрацю в освітньому процесі (<https://cutt.ly/Dwnks8JN>, <https://cutt.ly/3wnkdl7d>, <https://cutt.ly/JwnkdILW> та ін.). Зазначений факт підтвердився при онлайн зустрічі зі стейхолдерами, де вони засвідчили факти співпраці та їх участі в освітньому процесі, а також які проблеми є на даний час і шляхи їх вирішення з їх точки зору. Позитивним моментом залучення роботодавців до навчального процесу є допомога з оновленням матеріально-технічної бази, що було підтверджено під час зустрічей у різних фокус-групах.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Уманський національний університет садівництва активно залучає професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять (<https://cutt.ly/Pwnkd1Fg>, <https://cutt.ly/TwnkfNAh>) та проведення практики в умовах виробництва. Факти залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, які наведені у відомостях самооцінювання, були цілком підтверджені при зустрічах з фокус-групам роботодавців та студентів. Під час інтерв'ювання роботодавці засвідчили, що вони не долучаються до проведення аудиторних занять на постійній основі, хоча періодично беруть участь у проведенні занять для здобувачів вищої освіти. Експертна група вважає, що процедура залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОП є, але не на достатньому високому рівні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Однією з основних можливостей зростання професійного рівня викладачів освітньої програми «Агрономія» є підвищення кваліфікації та стажування, у т.ч. за кордоном, у наукових установах та агропідприємствах, а також проведення фахових досліджень та їх публікація у міжнародних журналах, участь у конференціях різного рівня, виставках тощо. Інформація про програми підвищення кваліфікації та науково-педагогічне стажування НПП, у т.ч. за кордоном розміщена на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/hwnkgvOx>). Підвищення кваліфікації проходить як за напрямками науково-практичної діяльності, так і спрямовано на удосконалення педагогічної діяльності та навчального процесу. Ця інформація була підтверджена під час проведення відкритих зустрічей із науково-педагогічними працівниками. Університет активно сприяє розвитку викладацької майстерності НПП, про що свідчить наявність відповідного плану заходів (<https://cutt.ly/NwnkgDoZ>). Дані таблиці 2 відомостей про самооцінювання та надана ЗВО інформація свідчить, що не всі НПП, які залучені до викладання за ОП, пройшли підвищення кваліфікації за профілем роботи за кордоном.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертною групою під час спілкування з адміністрацією університету та НПП встановлено, що керівництво Уманського національного університету садівництва стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення. Для цього в університеті діє Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/5wnkg8Au>). Преміювання та матеріальна допомога науково-педагогічним працівникам здійснюється відповідно до Колективного договору між трудовим колективом та адміністрацією УНУС (Положення про преміювання працівників Уманського національного університету садівництва). Важлива роль в стимулюванні розвитку викладацької майстерності НПП належить системі рейтингування, що регламентовано Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП УНУС (<https://cutt.ly/Jwnkhgmp>). Премії виплачуються за опублікування монографій, посібників та статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science. За професіоналізм і науково-педагогічну діяльність НПП відзначаються грамотами, подяками та дипломами. Ця інформація була підтверджена при проведенні відкритих зустрічей з адміністрацією та науково-педагогічними працівниками університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Чіткість і прозорість процедур проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП. Стимулювання до наукової роботи, розвитку викладацької майстерності відбувається як моральним так і матеріальним шляхом на основі системи рейтингування науково-педагогічного персоналу. Практикується преміювання за публікацію статей у наукових журналах, що входять до міжнародних баз цитування Scopus, Web of Science. Достатня відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним результатам навчання. Викладачі систематично проходять курси підвищення кваліфікації та стажування, в т.ч. за кордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатній рівень публікаційної активності НПП, яка б корелювала з тематичним напрямком дисципліни, у фахових виданнях України та виданнях, що індексуються у НМБД Scopus або Web of Science. Недостатній рівень використання міжнародної академічної мобільності НПП, а також їх участі у міжнародних академічних проєктах. Відсутність практики залучення на постійній основі до проведення аудиторних занять за ОП «Агрономія» роботодавців та професіоналів-практиків.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група констатує загалом відповідність підкритеріям 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 та 6.6 (процедури конкурсного відбору НПП є прозорими, існує співпраця між ЗВО та роботодавцями щодо організації та реалізації освітнього процесу, ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП шляхом морального та матеріального заохочення). Разом з цим існує недостатня узгодженість за підкритерієм 6.1, зокрема незначна кількість публікацій, участь у міжнародних академічних проєктах та підвищення кваліфікації окремих викладачів за спеціальністю, що забезпечувало б підвищення їх академічної та професійної кваліфікації. Експертна група вважає, що виявлені недоліки є несуттєвими і реалізація ОП за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами ознайомлення із акредитаційною справою, сайтом ЗВО, документами на які здійснювався запит, а також у результаті комунікації із НПП та здобувачами в межах дистанційної акредитації ЕГ дійшла висновку про достатній рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення ОП. Реалізація ОП забезпечується аудиторіями, обладнаних проекторами та мультимедійними дошками, комп'ютерними класами, бібліотекою з 4 абонементними залами та коворкінгом, актовюю залом, їдальнею (<http://surl.li/lqrgy>), медичним пунктом, численними навчально-науковими лабораторіями (<http://surl.li/binid>), дослідними полями, студентськими гуртожитками (<http://surl.li/beijn>), профілактичним санаторієм, потужним технічним забезпеченням (<blob:https://office.naqa.gov.ua/652acd89-f11b-4bfo-9f73-db6d37ade478>). Під час експертизи ЕГ відзначила достатній рівень забезпечення ОП і відповідність наявних ресурсів для її повноцінної реалізації. Фінансові ресурси формуються не лише через надходження з державного бюджету та кошти за освітні послуги фізичних осіб, оскільки ЗВО проводить активну дослідницьку роботу на замовлення підприємств (<http://surl.li/kqsto>), залучає грантові кошти та співпрацює з меценатами (<http://surl.li/lqrsr>), постійно ведеться робота над вдосконаленням та оновленням МТБ. Аудиторії та навчально-наукові лабораторії оснащені всім необхідним обладнанням для отримання якісних практичних знань та навичок здобувачів (<http://surl.li/lqlqs>). Під час спілкування з представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що декотре обладнання є доволі старим, однак у робочому стані. ЗВО запевнив, що проводить постійну роботу з оновлення та вдосконалення МТБ. У навчально-виробничому відділі ЗВО наявний потужний машинно-тракторний парк (<http://surl.li/lqlrz>), що сприяє досягнення цілей та ПРН. Для поглиблення теоретичних навичок та набуття практичних вмінь здобувачів за ОП діють наукові гуртки кафедри агрохімії та ґрунтознавства, «Селекція, генетика та біотехнологія рослин», «Загальне землеробство», «Агробіолог» (<http://surl.li/lqrvk>). Спортивні інтереси учасників ОП забезпечуються спортивними майданчиками та спортивними залами (<http://surl.li/lqzqz>), функціонуванням спортивних секцій (<http://surl.li/beinj>). Наявність гуртків, секцій та Центру культури і виховання студентів (<http://surl.li/beieb>) задовольняють культурні та соціальні потреби студентів. Навчальна бібліотека, обладнана комп'ютерами з доступом до Інтернету. Загальний фонд бібліотеки налічує 273 658 примірників. Книгозабезпеченість ОП підтверджується представниками ЗВО та здобувачами під час фокус-груп (<http://surl.li/lqxvk>), окрім того здійснюється передплата близько 20 фахових періодичних видань. Функціонує електронний каталог (<http://surl.li/lqxwc>), інституційний репозитарій УНУС (<http://surl.li/lqxwf>) з оцифрованими НММ. Під час фокус-груп ЕГ з'ясувала, що відбувається регулярне оновлення підручників та передплата фахових періодичних видань.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час комунікації з адміністрацією університету, здобувачами та керівництвом бібліотеки ЕГ з'ясувала наявність безкоштовного необмеженого бездротового Wi-Fi зв'язку на всій території закладу. Бібліотека належним чином обладнана значною кількістю комп'ютерів з доступом до Інтернету, наявне Wi-Fi з'єднання. ЗВО ефективно забезпечує вільний доступ до інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП: електронного каталогу (<http://surl.li/lqxwc>), інституційного репозиторію (<http://surl.li/lqxwf>), науково-метричних баз Scopus, Web of Science, ScienceDirect, Research4Life, Bentham Science, Springer Nature, OER4Ukraine (<http://surl.li/kqteo>). Здобувачі та НПП мають можливість ознайомлюватись із авторськими працями НПП ЗВО, а також інших провідних українських та зарубіжних науковців, користуватись інфраструктурою ЗВО, лабораторіями для здійснення наукової діяльності. За допомогою власних демонстраційних полів НММ та здобувачі отримують безкоштовний досвід для проведення наукових досліджень та використання їх результатів у кваліфікаційних роботах. У якості додаткового ресурсу на веб-сайті ЗВО публікується інформація про ОП (<http://surl.li/lqyfu>), на веб-сайті факультету у вкладці «Студенту»

опубліковані силабуси (<http://surl.li/lqygd>), каталог елективних дисциплін (<http://surl.li/lqygl>), Електронний доступ до НММ, розкладів занять надається через електронні системи Moodle (<http://surl.li/lqygv>), МКР (<http://surl.li/lqyhv>). Під час обговорень зі здобувачами та представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що заклад активно сприяє підвищенню якості вищої освіти, зокрема, шляхом безкоштовного використання сервісу Unichек для перевірки наукових та кваліфікаційних робіт. Ця практика відповідає Положенню про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в УНУС (<http://surl.li/beadx>). Зазначена процедура є безкоштовною для здобувачів та НПП. Окрім того, у ЗВО діють власні видання «Вісник УНУС», «Збірник наукових праць УНУС» (<http://surl.li/lqyle>), публікація в яких є безкоштовною. НПП зазначали, що у випадку, якщо наукова праця має наукове значення, то ЗВО оплачує вартість публікації у платних виданнях. За допомогою різних ресурсів ЗВО забезпечує безкоштовний доступ до відповідної інфраструктури, НММ для здобувачів та НПП. НПП та здобувачі задоволені освітнім середовищем та відзначають високий рівень забезпечення безкоштовного доступу до нього з боку ЗВО (<http://surl.li/kjhui>), (<http://surl.li/gnvew>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпека освітнього середовища та гарантування безпечних умов для життя і здоров'я здобувачів підтримується на належному рівні у ЗВО. Охорона навчального корпусу та гуртожитків на території ЗВО забезпечується штатною службою охорони з 39 осіб (<http://surl.li/lqynz>). На базі ЗВО прийнято та функціонують Положення про систему управління охороною праці (<http://surl.li/gpfee>), Положення про обов'язки з охорони праці ...» (<http://surl.li/gpfaz>). Територія ЗВО обладнана протипожежним засобами та аптечками, які знаходяться у навчальних корпусах та гуртожитках. Регулярно проводяться інструктажі з техніки безпеки, записи про які ведуться у відповідних журналах, що підтверджується здобувачами та НПП час фокус-груп згідно з Положенням про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та ЗО (<http://surl.li/gpfbp>), Вступним інструктажем з охорони праці для працівників та здобувачів вищої освіти УНУС (<http://surl.li/gpfcs>). По території ЗВО також розміщені навчальні плакати щодо охорони праці та безпеки освітнього середовища, евакуаційні плани. (<http://surl.li/lqyrj>). Крім того, у зв'язку із запровадженням воєнного стану, ЗВО розробив додаткові алгоритми дій при виникненні надзвичайних ситуацій і ознайомив із ними учасників ОП, що підтвердили здобувачі та представники ЗВО (<http://surl.li/gnuka>). Облаштовано укриття загальною місткістю 2870 осіб з 2 санвузлами, Wi-Fi з'єднанням, вентиляцією, наявними запасами технічної та питної води (<http://surl.li/lqyrj>). Створення безпечного освітнього середовища в гуртожитках підтримується Правилами внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках (<http://surl.li/beivu>). Здобувачі підтвердили регулярне проведення інструктажів з безпеки під час спілкування. З метою забезпечення психологічного здоров'я у ЗВО працює психолог (<http://surl.li/beihi>), про існування якого поінформовані учасники ОП. Популяризація спорту та здорового способу життя є невід'ємною частиною політики ЗВО, з регулярними заходами, організованими адміністрацією для сприяння цим цілям (<http://surl.li/lqytp>). ЗВО може похвалитися потужною спортивною інфраструктурою, включаючи спортивні зали та майданчики, до яких студенти підтвердили, що мають вільний доступ. ЗВО дбає також і про створення безпечних умов шляхом протидії булінгу. З цією метою було створено комісію з питань запобігання булінгу (<http://surl.li/beiho>). Думки здобувачів регулярно з'ясовуються за допомогою анкетувань (<http://surl.li/bdien>), що дозволяє студентам анонімно висловлювати свої пропозиції щодо покращення освітнього середовища. Результати одного з опитувань показали, що 87.1 % вважають ОС цілком безпечним (<http://surl.li/gnvew>). ЗВО реагує на відгуки студентів і вживає заходів для реалізації їхніх пропозицій. Регулярно проводяться моніторингові заходи та зустрічі за участю представників ОСС та ЗВО для роз'яснення та доведення до відома студентів правил поведінки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Упродовж процесу акредитації ЕГ відзначила високий рівень взаємодії між ЗВО та здобувачами. Комунікація між ЗВО та здобувачами здійснюється через розгалужену систему, яка забезпечує підтримку в різних сферах. Здобувачі зазначили, засвідчили, що основними джерелами освітньої підтримки є куратор через кураторські години, старости груп, ОСС, НПП, деканат, які завжди на зв'язку та готові допомогти. Значну роль у здійсненні освітньої та інформаційної підтримки відіграє сайт та електронні системи ЗВО, де міститься у достатній кількості інформація про ОС, ОП, НММ. Здобувачі часто звертаються за консультативною підтримкою до ОСС (<http://surl.li/lrjuu>), психолога (<http://surl.li/beihi>), деканату та безпосередньо до декана. Ефективна комунікація відбувається за умови активного залучення студентів як партнерів у спільному вирішенні проблем. Під час ДН здобувачі зазначили високий рівень підтримки з боку НПП за допомогою телефону, соціальних мереж, платформ дистанційного навчання та Zoom. Інформація про ОП, силабуси опублікована на сайті ЗВО, необхідні НММ у системі Moodle, що забезпечило безперервність навчального процесу. Студенти добре поінформовані про наявні механізми підтримки та охоче звертаються по допомогу в разі потреби (33 % (<http://surl.li/gnvew>)). Високий рівень задоволеності системою ДН підтверджується результатами опитування, 76,4% здобувачів задоволені організацією самостійної роботи в УНУС за період ДН, 86.1 % задоволені технологіями, які використовуються під час ДН ЗВО. Окрім того, 80.9 % здобувачів висловили задоволеність рівнем інформаційної підтримки ЗВО. (<http://surl.li/gnvew>). Під час спілкування із здобувачами ЕГ змогла додатково підтвердити факт задоволеності здобувачів механізмами підтримки. Роль ОСС як допоміжного ресурсу у наданні різних видів підтримки була підтверджена як здобувачами, так і НПП. Відбуваються регулярні зустрічі, на яких представники ОСС дізнаються про потреби здобувачів та реалізують їх, представляючи інтереси здобувачів перед адміністрацією. ЗВО також організовує кураторські години,

круглі столи та обговорення з метою кращої комунікації із здобувачами, що є окремою платформою здобувачів для доступу до інформації, консультативної допомоги та можливості висловити власні рекомендації. Позиція ЗВО щодо організації ОП полягає у студентоцентризмі, між НПП та здобувачами існує позитивний взаємозв'язок, що було підтверджено під час фокус-груп. Соціальна підтримка передбачає надання пільг для категорій учасників ОП, які мають на це право, матеріальну підтримку малозабезпечених учасників ОП, витрати на оздоровлення та реалізується ЗВО, зокрема, через профспілковий комітет до складу якого входять НПП та здобувачі (<http://surl.li/lrkap>). Зважаючи на це, ЕГ стверджує про успішне поширення інформації про процедури організації ОП у ЗВО та ефективне функціонування його структурних підрозділів, підтверджуючи наявність потужної підтримки з боку ЗВО у різних сферах.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування з представниками ЗВО та огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановила, що в ЗВО створені належні умови для навчання осіб з інвалідністю. ЗВО систематично працює над облаштуванням доступу осіб з інвалідністю до якісної освіти шляхом забезпечення відповідного обладнання. ЗВО забезпечив доступ до навчальних приміщень та гуртожитків завдяки наявності пандусів та підйомників призначених для осіб з інвалідністю. Крім того, ЗВО впровадив тактильні таблиці, надруковані шрифтом Брайля, спеціально для допомоги особам з порушеннями зору. ЕГ з'ясувала, що рівень доступності деяких приміщень є повним (підйомники, пандуси, таблиці Брайля), у той час, як інші залишаються частково доступними (східці та широкі двері), однак ЗВО зазначив, що продовжує роботу над забезпеченням повного доступу, зокрема, шляхом створення умов у студентських гуртожитках для осіб з особливими освітніми потребами. Функціонує санаторій-профілакторій з метою оздоровлення. У ЗВО прийнято та функціонує Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (у приміщеннях) (<http://surl.li/ksdle>), який визначає наявність відповідальної особи, на яку покладено обов'язки щодо забезпечення супроводу осіб, а також можливість звернення до представників ЗВО за допомогою шляхом натискання кнопки виклику для допомоги у випадку необхідності. Цей порядок слугує основою для задоволення потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в закладі вищої освіти. Окрім того, згідно з п. 8.6 – 8.11 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти передбачено спеціальні умови, що передбачає, що вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проходять у формі співбесіди та в разі позитивного висновку вони рекомендуються до зарахування. Такі особи можуть зараховуватись за співбесідою або брати участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1 або 2 (<http://surl.li/lrmci>). Окрім того у ЗВО передбачена можливість навчання здобувачів з особливими освітніми потребами за індивідуальним планом та у формі ДН. Під час спілкування з представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що у ЗВО вивчають можливості, щоб забезпечувати здобувачів з вадами зору (звукові лекції тощо), бо розуміють, що після війни може бути багато здобувачів з особливими освітніми потребами. Навчання здобувачів з ООП на інших ОП відбувається здебільшого на першому поверсі. Окрім того, ЗВО дбає про застосування пільг для соціально вразливих учасників ОП, здобувачів з малозабезпечених сімей шляхом надання безкоштовного харчування, матеріальної допомоги. Незважаючи на відсутність студентів з особливими освітніми потребами за цією ОП, ЗВО вжив значних заходів для створення сприятливого середовища, яке підтримує право на освіту та забезпечує доступ до якісних освітніх можливостей для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО запроваджено прозору та зрозумілу політику та набір процедур щодо врегулювання конфліктів. Основними нормативними документами, що регулюють цю сферу, є Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<http://surl.li/beiqt>), Антикорупційна програма (<http://surl.li/goovh>), Положенні про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в УНУС (<http://surl.li/beirp>). Уважне ознайомлення з цими нормативними документами підкреслює сильний акцент на превентивних заходах у політиці управління конфліктами у ЗВО. У цих документах сформульовані основні правила поведінки та принципи запобігання конфліктам. За поширення інформації про попередження і боротьбу із сексуальними домаганнями та дискримінацією в ЗВО відповідає Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією, який проводить навчання трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження сексуальних домагань та дискримінації, отримує і розглядає відповідні скарги. ЗВО запровадив дві різні процедури вирішення конфліктів: формальну та неформальну. Формальна процедура передбачає подання письмової або електронної скарги до Комітету який розглядає її та виносить письмове рішення. ЗВО передбачив залучення ОСС у якості партнерів до процедур вирішення конфліктів, належним чином враховуючи їхню точку зору при прийнятті рішень. Крім того, учасники ОП мають доступ до скриньки довіри, розташованої у ЗВО. Крім того, є можливість подавати скарги електронною поштою на ім'я юрисконсульта або ОСС. Вирішення конфліктів у закладах вищої освіти, пов'язаних з корупцією, відповідає принципам, викладеним у Законі України «Про запобігання корупції», та відбувається в рамках Антикорупційної програми (<http://surl.li/goovh>) Уповноваженою особою з питань запобігання корупції регулярно проводиться організаційна та роз'яснювальна робота із запобігання виявлення і протидії корупції серед учасників освітнього процесу, надається консультативна допомога з питань

дотримання вимог антикорупційного законодавства та уникнення випадків корупційних діянь. Суттєву роль у вирішенні конфліктних ситуацій відіграють також заплановані особисті зустрічі учасників ОП з адміністрацією ЗВО. ЗВО повідомляє, що за період реалізації програми не було зафіксовано жодного випадку звернення щодо вирішення конфліктних ситуацій, у тому числі з таких питань, як сексуальні домагання, корупція та дискримінація. Відгуки здобувачів та НПП підтверджують цю інформацію. ЗВО прагне створити сприятливе середовище, засноване на взаємній повазі, щоб сприяти безперервному функціонуванню ОП. Здобувачі та НПП мають глибоке розуміння процедур вирішення конфліктів, а ЗВО регулярно ознайомлює їх з відповідними Положеннями.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Виходячи з аналізу Критерію 7 ЕГ встановлено такі сильні сторони та позитивні практики: наявність достатньої інфраструктури, навчально-методичної бази та МТБ; безкоштовний доступ здобувачів та НПП до інфраструктури ЗВО, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП; безпечні умови для життя та здоров'я здобувачів та НПП; широке опитування учасників освітнього процесу; значний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів, створені належні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами; залучення здобувачів та ОСС до формування освітнього середовища у ролі партнерів; обізнаність учасників освітнього процесу із процедурами врегулювання конфліктів, прийнятими у ЗВО; наявність розгалуженої нормативно-правової бази.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Виходячи з аналізу Критерію 7 не значним недоліком на думку експертів є: частина обладнання, яке використовується при реалізації ОП є застарілим, хоч і робочим; робота з забезпечення умов для осіб з особливими освітніми потребами ще не є завершеною повністю (уже заплановані підйомники тощо). Рекомендації: групі забезпечення ОП у співпраці з адміністрацією ЗВО, проводити систематичну щорічну роботу над оновленням обладнання в межах МТБ, зокрема шляхом участі в грантах, залучення партнерів. Групі забезпечення ОП у співпраці з адміністрацією ЗВО поглибити роботу у напрямку забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами шляхом встановлення пандусів/підйомників біля навчальних корпусів (якщо це дозволено у межах Державних будівельних норм України) та гуртожитків, створити спеціальні умови у студентських гуртожитках для осіб з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ, проаналізувавши відомості про СО, документи та відомості, які були з'ясовані під час дистанційної експертизи, стверджує про загальну відповідність ОП, встановленим вимогам. За підкритерієм 7.1 ЕГ відзначає про достатню узгодженість з рекомендаціями Агентства (наявність потужної інфраструктури, фінансових ресурсів, НММ та МТЮ, однак є рекомендації щодо роботи над оновленням МТБ). ЕГ стверджує про повну відповідність ОП характеристикам за підкритеріями 7.2-7.4 (безоплатний доступ до інфраструктури учасників ОП забезпечується, ОС є безпечним для життя та здоров'я, ЗВО надає достатню підтримку за різними напрямками для здобувачів). За підкритерієм 7.5 ЕГ стверджує про часткову відповідність ОП (не всі НК та гуртожитки є повністю доступними для осіб з особливими освітніми потребами). ОП повністю відповідає вимогам підкритерію 7.6. Загальний аналіз окремих підкритеріїв при формуванні підсумкової оцінки дає підстави стверджувати про загальну відповідність ОП «Агрономія» в УНУС критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Нормативна база, що регулює процеси розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО, базується на Положенні «Про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду ОП» (далі – Положення) (<http://surl.li/kqihk>). Значна роль у цих процедурах належить відділу моніторингу якості освіти (<http://surl.li/beogl>). Як зазначено в п. 4.1 положення, Розроблення нової ОП містить 3 етапи: формування ПГ та призначення гаранта

ОП; розробка ОП та НП; затвердження ОП. ЕГ з'ясувала, що розроблення ОП покладається на ПГ. Склад цієї ПГ згідно з п. 4.2 Положення підлягає затвердженню протоколом засідання кафедри на якому затверджується гарант ОП. ЕГ просила запит на надання документу про затвердження ПГ та гаранта, під час якого ЗВО не надав документ про затвердження ПГ, натомість надав протокол засідання ПГ (<http://surl.li/lrsjq>), у якому зазначено гарантом діючого гаранта, що дає підстави стверджувати про дотримання процедури. Наказ ректора про призначення гаранта датований 11 квітня 2023 року (<http://surl.li/lrsne>), що є підставою для рекомендацій більш чітко дотримуватись процедур розроблення саме на етапі формування ПГ та затвердження гаранта. ЕГ підтверджує, що розробка ОП та її подальше затвердження здійснювалось відповідно до визначених внутрішніх процедур ЗВО та у строки, визначені ними. Зокрема, розробка ОП здійснювалась з 15 жовтня по 01 грудня (п. 6.2 Положення), проєкт ОП публікувався на сайті для обговорення з 01 грудня по 01 січня (п. 6.3 Положення), доопрацювання здійснювалось з врахуванням побажань, висловлених у обговоренні з 01 січня по 01 лютого (протокол № 2 від 08 лютого 2023 року (<http://surl.li/lrsjq>)). Затвердження відбулось засіданням ВР ЗВО 31 травня 2023 року (з дотриманням п. 6.5 Положення). Окрім того, ЕГ відзначає врахування ЗВО побажань різних стейкхолдерів при розробці ОП. Моніторинг ОП здійснюється, як правило ПГ (п. 5.3) та передбачає анкетування, опитування, інтерв'ювання. Під час фокус-груп ЕГ з'ясувала регулярне та систематичне проведення моніторингу ОП. Перегляд ОП з метою вдосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і ПРН. Підставою для оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або представника групи забезпечення якості освіти факультету агрономії і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОП. У 2023 р. програма переглядалася внаслідок чого були прийнято зміни до ОК «Охорона і відновлення родючості ґрунту», ОК «Еколого-біологічне рослинництво», ОК «Біотехнологія в рослинництві» (<http://surl.li/kuxpa>). ЗВО в загальному дотримується внутрішніх процедур ЗЯВО. Він активно залучає стейкхолдерів на різних етапах цих процесів, враховує їхні відгуки та вносить відповідні зміни.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО на високому рівні відбувається залучення здобувачів та ОСС як партнерів для періодичного перегляду ОП. Згідно з п. 4.2. передбачена участь здобувачів у ПГ. Слід зазначити, що у ОП міститься інформація про залучення здобувача Ярослава Танасійчука до розроблення ОП (<http://surl.li/lqyfu>). Здобувачі входять до складу ВР факультету (<http://surl.li/bejar>), до складу ВР ЗВО (<http://surl.li/bejbc>). Окрім цього ЗВО регулярно з'ясовує думку здобувачів шляхом анонімних анкетувань, зокрема щодо якості надання освітніх послуг, задоволеності ОС, задоволеності підтримкою ЗВО, труднощів під час ОП, думки щодо ОП, НММ, МТБ, ДН, практичною підготовкою (<http://surl.li/flwv>). За результатами анкетувань відділом моніторингу ЯО формується аналітичний звіт, який подається для подальшого опрацювання та врахування побажань для ПГ (<http://surl.li/gnvcw>). Під час спілкування із здобувачами ЕГ переконалася, що вони добре поінформовані про можливість внесення пропозицій. Окрім того, здобувачі зазначали, що обговорюють ОП, комунікують з колегами із інших ЗВО для вдосконалення ОП. Прикладом реакції є ЗВО є побажання здобувачів отримання більшої кількості практичних навичок та залучення зовнішніх лекторів з СГ-підприємств для проведення семінарів, у ЗВО схвалили цю пропозицію (<http://surl.li/gqns>), (<http://surl.li/gqntf>). Окрім того, ЗВО відреагував на запит здобувачів щодо розширення каталогу елективних дисциплін, для ОП магістерського рівня для вільного вибору студента (фахові) доступно 56 загальноуніверситетських дисциплін (<http://surl.li/lurte>) 66 дисциплін (Збільшення переліку ВК, порівняно з минулим роком, склало 12 і 10%). ОСС (<http://surl.li/bejca>) виступає голосом здобувачів, дізнається про їхні побажання та представляє їхні інтереси здобувачів перед адміністрацією ЗВО. Слід зазначити, що аналіз засідань кафедри, на яких відбувалось обговорення ОП 2 ОР «Магістр» свідчить про недостатнє залучення здобувачів магістратури що є підставою для рекомендацій щодо активнішого залучення до засідань кафедри з обговорення ОП 2 ОР «Магістр» саме здобувачів-магістрів (<http://surl.li/lrtfn>). ЗВО може похвалитися активним ОСС. Взаємодія з представниками ОСС виявила їхню активну роль у вдосконаленні ЗВО через участь у круглих столах, засіданнях НР, семінарах, фокус-групах, старостагах та заходах, що проводяться ректоратом. ОСС підтвердили регулярність зустрічей з адміністрацією ЗВО, що забезпечує платформу для висловлення їхніх пропозицій та зворотного зв'язку. Крім того, ОСС високо оцінили ступінь реагування з боку ЗВО. Здобувачі підтвердили свою участь в анкетуваннях. Вони добре ознайомлені з процедурами і розглядаються як рівноправні партнери в ОП. Крім того, і ЗВО, і ОСС стверджують, що вони здійснюють постійний моніторинг шляхом проведення зустрічей та опитувань в аудиторіях для задоволення потреб здобувачів. Існує механізм звернення студентів через скриньки довіри, що сприяє створенню середовища для обговорення пропозицій з академічним персоналом.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЗВО передбачив участь роботодавців у процес розроблення та періодичного перегляду ОП. Відповідно до процедури розробки ОП, роботодавців слід включати до складу ПГ. Затверджена ОП також містить інформацію про залученого роботодавця – Директора «СТОВ Ольгопіль» Каленича Павла Євгеновича. ЕГ з'ясувала, що ЗВО регулярно співпрацює із роботодавцями, зокрема щодо проходження практики здобувачами, що підтверджують наявні договори про співпрацю (<http://surl.li/gotde>). Роботодавці беруть активну участь в обговоренні проєкту ОП шляхом особистої комунікації з представниками ЗВО та під час засідань ПГ (<http://surl.li/lrsjq>). Роботодавці зацікавлені у випускниках та регулярно звертаються до ЗВО проханням про рекомендації здобувачів для працевлаштування. ЗВО

проводить регулярне анкетування для роботодавців (<http://surl.li/lrvuv>), їхні побажання аналізуються відділом моніторингу та подаються для опрацювання ПП. Роботодавці задоволені рівнем підготовки здобувачів (97 % оцінюють у 4-5 балів за 5-бальною школою), 93.9 % зазначили, що співпрацюють із ЗВО у напрямку вдосконалення ОП, 62.1 % готові працювати за моделлю дуальною освіти (<http://surl.li/kkgez>). Окрім цього роботодавці надсилають рецензії на ОП (<blob:https://office.naq.gov.ua/4b17d86d-d88b-4d96-8904-dbo752106268>) з власними пропозиціями, на які реагує ЗВО конкретними змінами після розгляду на відповідних кафедрах (<http://surl.li/kuxpa>) і ВР факультету (<http://surl.li/kuxpw>), до тематики лекційних і практичних занять таких обов'язкових ОК як «Охорона і відновлення родючості ґрунту» (<http://surl.li/kuycu>) було заплановано лекцію «Види і чинники деградації ґрунтів. Профілактика ґрунтових деградацій» та лабораторне заняття, на якому розглядаються питання профілактики ґрунтових деградацій і заходи боротьби з ними; ОК «Еколого-біологічне рослинництво» (<http://surl.li/kuuja>) – заплановано вивчення питань, щодо інтенсифікації технологій вирощування з урахуванням кліматичних змін; кліматично-орієнтований підбір сортів (гібридів) й інтродукованих СГ культур та впровадження нових адаптивних технологій з подальшою їх біологізацією; вивчення світового досвіду розробки біологізованих й адаптивних технологій вирощування; ОК «Біотехнологія в рослинництві» (<http://surl.li/labli>) – вивчення проблеми соматичної гібридизації та генетичного контролю при створенні гібридного матеріалу рослин. Окремим способом співпраці з роботодавцями є систематичне залучення роботодавців до проведення лекцій для здобувачів (<http://surl.li/gqntf>). Відгуки роботодавців щодо ОП свідчать про їхнє загальне задоволення МТБ, підготовкою абітурієнтів та якістю послуг. Актуальні побажання включають поглиблення практичних навичок здобувачів та поглиблене вивчення точного землеробства й інноваційних технологій. Роботодавці також висловлюють зацікавленість у працевлаштуванні випускників програм, пропонуючи їм можливості для практичного навчання та стажування, а часто і працевлаштування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЗВО постійно підтримує зв'язок із своїми випускниками. На базі ЗВО діє Відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<http://surl.li/kkjfe>), одним із напрямків якого є працевлаштування здобувачів та випускників. У ЗВО наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування випускників, здійснюється моніторинг (<http://surl.li/bejdt>), (<http://surl.li/bejew>), (<http://surl.li/kkjeq>). Діє Асоціація випускників та друзів (<http://surl.li/bejdo>), чимало випускників постійно комунікують з НПП шляхом особистих розмов. ЗВО залучає випускників до процедур розробки та періодичного перегляду ОП. Зокрема, у ОП міститься інформація, що до її розробки був залучений випускник Кисіль Богдан (<http://surl.li/lqyfu>), (<http://surl.li/lrsjq>). Деканат факультету разом із НПП ведуть постійну роботу з відслідковування траєкторій працевлаштування випускників усіх рівнів вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія. Також, у ЗВО щорічно відбувається зустріч випускників, під час якої систематизується інформація про якість ОП та пропозиції щодо їх удосконалення (<http://surl.li/lrvvu>). Університет запрошує випускників до спілкування та участі в удосконаленні освітньої програми. Відділом моніторингу систематично проводяться анкетування випускників визначення рівня задоволення якістю надання освітніх послуг та удосконалення ОП (<http://surl.li/lrvtb>). Результати анкетування свідчать про високий рівень задоволеності якістю освітніх послуг (понад 80 %) та високим рівнем підтримки щодо працевлаштування (72 %), а також рівень рекомендації ЗВО з боку випускників для отримання освіти (99.7 %). Як демонструють результати анкетування, випускники ЗВО, працюють за фахом (47.8 %), у аграрних підприємствах існує попит на фахівців, випущених за цією ОП. (<http://surl.li/ksdru>). Випускники під час фокус-груп також зазначали, що через регулярну комунікацію вони співпрацюють із ЗВО, зокрема, щодо вдосконалення ОП. Їхня думка з'ясовується та знаходить розуміння з боку представників ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Нормативними актами, що регулюють діяльність СЗЯВО у ЗВО є Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО (<http://surl.li/lrvvw>), Положення про порядок проведення моніторингу і контролю ЯО (<http://surl.li/bezqm>). СВЗЯВО передбачає: визначення принципів та процедур забезпечення ЯВО; здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП; щорічне оцінювання здобувачів, НПП та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації ОП, у тому числі самостійної роботи здобувачів за кожною ОП; забезпечення наявності ІС для ефективного управління ОП; забезпечення публічності інформації про ОП, ступені ВО та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; - здійснення інших процедур і заходів. Наявна розгалужена система СЗЯВО, яка передбачає чіткий розподіл повноважень і включає в себе ректора, першого проректора, проректора з НПП, проректора з наукової та інноваційної д-ті, ВР ЗВО, наглядову раду ЗВО, відділ моніторингу якості освіти, навчальний відділ, гарантів ОП, кафедри, факультети, інформаційно-обчислювальний центр, центр міжнародної освіти та співпраці, центр професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки, центр культури і виховання студентів, ОСС. Контроль якості ОП здійснюється за багаторівневою системою: НПП, гарантом, завідувачами кафедри, науково-методичною комісією факультету, деканатом, науково-методичною радою, ректоратом, ВР. Наявна структура з класифікацією повноважень дає змогу ЗВО діяти превентивно та ефективно виявляти недоліки й реагувати на них. Основним органом, який здійснює виявлення недоліків у ОП в ЗВО є відділ моніторингу якості освіти, діяльність якого визначається відповідним положенням

(<http://surl.li/lrvwf>). Метою роботи відділу є діяльність, спрямована на реалізацію місії і стратегії розвитку ЗВО щодо розбудови СВЗЯВО й освітньої діяльності для підготовки конкурентоспроможних фахівців та забезпечення відповідності рівня якості ОП вимогам стейкхолдерів і сучасного ринку праці. З цією метою відділом регулярно проводяться деталізовані анкетування здобувачів, НПП, роботодавців та випускників ОП, батьків та абітурієнтів, навчально-допоміжного персоналу (<http://surl.li/bikbe>) за результатами яких складається аналітичний звіт, що подається на розгляд ПГ (<http://surl.li/aiyfy>). ПГ на засіданнях може розглядати зауваження, пропозиції та недоліки, приймати рішення щодо їх усунення. За результатами останніх анкетувань та під час фокус-груп ЕГ з'ясувала, що суттєвих недоліків СВЗЯВО не було виявлено, усі зміни і доопрацювання в ОП стосувались побажань стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП, до яких ЗВО прислухався та вніс відповідні корективи.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час ознайомлення з відомостями про СО та комунікацією з представниками ЗВО ЕГ з'ясувала, що ЗВО забезпечує роботу над зауваженнями та пропозиціями, сформульованими під час попередніх акредитацій. Слід зазначити, що зовнішня перевірка ЯВО за ОП Агрономія відбувалась у 2012 році. Протягом неї ЗВО отримав зауваження, що не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки: звернути увагу керівництва ЗВО, факультету та випускових кафедр на активізацію профорієнтаційної роботи серед випускників шкіл і коледжів з метою заповнення ЛО; активізувати роботу з підготовки електронних НП для самостійної та індивідуальної роботи студентів з використанням елементів ДН як частки самостійної роботи студентів; підвищити ефективність НДР студентів, у тому числі за рахунок виконання комплексних дипломних робіт спільно з іншими науково-дослідними установами та залученням до виконання госпрозрахункових науково-дослідних тем, що сприятиме розкриттю їх творчих здібностей і допомагатиме в оволодінні спеціальністю; провести заходи щодо розширення міжнародних зв'язків з метою організації стажування НПП в зарубіжних профільних університетах і науково-дослідних установах; продовжити удосконалення забезпечення МТБ навчально-науково-виробничого відділу сучасною технікою, а лабораторії кафедри сучасними приладами та спеціалізованим обладнанням; налагодити більш тісний зв'язок з філіями кафедри на виробництві для покращення теоретичної і практичної підготовки студентів. Для усунення зазначених побажань НПП факультету агрономії за період з 2013–2023 рр. було: видано низку підручників і навчальних посібників, що повністю забезпечують виконання регламентованих Стандартом і ОП 201 Агрономія другого (магістерського) рівня ВО ФК 3–12. (<http://surl.li/kplhd>) і їхній якісній характеристиці (<http://surl.li/kplhh>), друковані екземпляри в достатній кількості знаходяться в бібліотеці УНУС (<https://library.udau.edu.ua/>), а електронні – у репозитарії ЗВО (<https://lib.udau.edu.ua/home>); НМЗ постійно оновлюється, є у вільному доступі на веб-сторінках НПП, репозитарії, системі Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua>) та достатній кількості в друкованому вигляді на кафедрах; НПП активно публікують наукові праці у вітчизняних фахових виданнях, а також у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science (<http://surl.li/kplhs>); НПП проходять стажування у зарубіжних (<http://surl.li/kplhy>) і вітчизняних ЗВО (<http://surl.li/bfcxs>), щорічно укладаються договори з новими підприємствами (<http://surl.li/gotde>). За результатами проведених акредитаційних експертиз в УНУС ведеться постійний моніторинг виконання рекомендацій з удосконалення освітніх програм (<http://surl.li/lajyv>). Слід зазначити, що ЗВО також відслідковує та враховує побажання, висловлені під час акредитації інших ОП, зокрема, ОП 201 "Агрономія" ОР "Доктор філософії", ОР "Бакалавр" при розробці ОП 201 «Агрономія» ОР «Магістр» (<http://surl.li/lstlt>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Механізми забезпечення та підвищення якості у ЗВО є комплексними та залучають широкий спектр зацікавлених сторін. ЕГ з'ясувала, що численні стейкхолдери беруть активну участь у процедурах, спрямованих на покращення ОП. Члени академічної спільноти ЗВО активно залучаються на всіх етапах. Позиція здобувачів систематично з'ясовується за допомогою опитувань (<http://surl.li/bdien>), засідань кафедр, круглих столів та семінарів. Здобувачі інтегровані до складу ВР факультету та ВР ЗВО, активно долучаються до підготовки пропозицій до ОП. НПП беруть участь в анонімних опитуваннях (<http://surl.li/bdika>), засіданнях кафедр (<http://surl.li/lrtfn>) або засіданнях ВР факультету (<http://surl.li/kuynq>). Співпраця з роботодавцями передбачає їх широке залучення як партнерів, що передбачає постійну комунікацію та збір їхніх думок, зокрема шляхом анкетувань (<http://surl.li/bdihy>). Окремою формою є рецензії (blob:<https://office.naqa.gov.ua/63395bef-c40d-490a-8c51-d35bc6356008>), роботодавці долучаються до засідань кафедр та особистої комунікації. Результати анкетувань (<http://surl.li/kjhui>) обговорюються на засіданнях ВР, де ухвалюються управлінські рішення щодо вдосконалення процедур ВЗЯО. В результаті активної участі всіх стейкхолдерів проект ОП схвалено ВР та введено в дію (<http://surl.li/lqyfu>). ЗВО дотримується процесів і процедур викладених у Положенні (<http://surl.li/bduot>). ЗВО окреслив, що складовими ЗЯВО є визначення принципів та процедур ЗЯВО; здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП; щорічне оцінювання здобувачів; НПП та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах; забезпечення підвищення кваліфікації НПП; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації ОП у тому числі самостійної роботи студентів; забезпечення наявності ІС для ефективного управління ОП; забезпечення публічності інформації про ОП; ступені ВО та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами; створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Під час оцінювання ЕГ спостерігала

студентоцентричний підхід ЗВО, де студенти відіграють ключову роль у всіх процесах, пов'язаних із забезпеченням якості. ЗВО також приділяє особливу увагу академічній доброчесності, створивши та впровадивши надійну нормативну базу (<http://surl.li/flrr>), та уклавши угоди про використання антиплагіатного програмного забезпечення (<http://surl.li/lstrs>), (<http://surl.li/beadx>). Під час обговорень у фокус-групах ЕГ дізналася, що ЗВО активно просуває культуру академічної доброчесності, ознайомлюючи студентів з відповідними процедурами та правилами. Здобувачі мають ґрунтовне розуміння цих процедур для підтримання академічної доброчесності. Слід зазначити, що у нормативних документах ЗВО не визначено конкретного порогу унікальності тексту наукових робіт, що є підставою для рекомендації визначити чіткий критерій щодо % унікальності нормативно.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО функціонують чіткі врегульовані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, ЗВО загалом дотримується цих процедур. Процедури ЗЯВО відбуваються із максимальним залученням широкого кола стейкхолдерів і врахуванням їхніх пропозицій та зауважень. Результатами співпраці є реальні зміни ОП. Існує розгалужена система ЗЯВО з переліком повноважень, яка забезпечує вчасне реагування. Здобувачі, ОСС, НПП, випускники, роботодавці, залучені до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Існує практика співпраці з випускниками, відстеження їхнього кар'єрного шляху та врахування при процедурах ВЗЯВО. СЗЯВО є активною, враховує рекомендації, а ЗВО вчасно і повністю реагує на них, що підтверджується конкретними прикладами. ЗВО враховує зауваження та рекомендації, виявлені в процесі акредитації не лише ОП, а й інших ОП при формуванні ОП Агрономія. У ЗВО сформована хороша культура якості, в якій кожному учаснику ОП відведена своя роль. ЗВО дбає про культуру академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатньо чітко здійснено нормативне дотримання внутрішніх процедур на етапі формування ПГ та призначення гаранта; незначне залучення до засідань кафедри, на яких відбувається обговорення ОП здобувачів другого освітнього рівня «Магістр»; відсутній чітко нормативно встановлений поріг унікальності у наукових роботах для допущення її до захисту. Рекомендації: ЕГ рекомендує більш чітко нормативно дотримуватись внутрішніх процедур на етапі формування ПГ та призначення гаранта, зокрема, оформлювати наказ про затвердження ПГ та призначення гаранта протоколом засідання кафедри, яка реалізує ОП; покращити роботу щодо залучення здобувачів саме відповідного кваліфікаційного рівня «Магістр» до засідань кафедри, на яких відбувається обговорення ОП «Магістр»; чітко визначити поріг унікальності у наукових роботах у нормативних документах ЗВО, які регулюють сферу запобігання плагіату.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ, проаналізувавши відомості про СО, документи та відомості, які були з'ясовані під час дистанційної експертизи, стверджує про загальну відповідність ОП, встановленим вимогам. За підкритерієм 8.1 ЕГ відзначає про часткову узгодженість з рекомендаціями Агентства (ЗВО загалом дотримується внутрішніх процедур, однак наявні рекомендації пов'язані з більш чітким дотриманням на етапі формування ПГ та призначення гаранта). ЕГ стверджує про повну відповідність ОП характеристикам за підкритеріями 8.2-8.6 (ЗВО залучає всіх стейкхолдерів до процедур ЗЯВО, система ЗЯВО враховує рекомендації, висловлені під час попередніх акредитацій). Рекомендація щодо залучення здобувачів ОП до обговорень ОП на кафедрах є рекомендацією щодо впровадження хорошої практики, однак ЗВО залучає здобувачів ОП різними способами, що відповідає вимогам підкритерію 8.2). За підкритерієм 8.7. ЕГ стверджує про часткову відповідність ОП (нечітко визначений поріг унікальності наукових робіт). Системний підхід при врахуванні окремих підкритеріїв при формуванні підсумкової оцінки дає підстави стверджувати про загальну відповідність ОП «Агрономія» в УНУС в межах 8 критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що до основоположних документів, які окреслюють основні принципи та реалізацію ОП, належить Статут (<http://surl.li/bduss>), Стратегія розвитку ЗВО (<http://surl.li/bdich>), Колективний договір (<http://surl.li/gnpx>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/bdusq>), Правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках УНУС (<http://surl.li/beivu>). Положення та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, встановлюються в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/bdjff>) та інших внутрішніх документах ЗВО. Усі основні документи розміщені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО у вкладці «Нормативна база» (<http://surl.li/flrs>). Також розроблено положення, що стосуються академічної доброчесності, зокрема, Антикоруційна програма (<http://surl.li/goovh>), Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/kqbps>). Ці правила та процедури є прозорими та зрозумілими, вони добре відомі здобувачам, науково-педагогічним працівникам та стейкхолдерам. Під час спілкування ЕГ спостерігала, що керівництво ЗВО та НПП вживає заходів для ознайомлення академічної спільноти з цими процедурами та правилами із залученням ОСС. Загалом, ЗВО публікує широкий спектр документів на своєму офіційному веб-сайті, роблячи їх доступними для ознайомлення та використання. Веб-сайт розроблений таким чином, щоб бути зручним для користувача, логічно організованим і містить розділи з необхідними документами. Надані ЗВО посилання на нормативні документи є активними та функціональними. Веб-сайт ЗВО оснащений кнопкою "Пошук", що полегшує процес пошуку документів, Водночас, ЗВО підтримує високий рівень зрозумілості та доступності своїх правил, що було підтверджено під час перегляду веб-сайту та спілкування з абітурієнтами під час оцінювання. Веб-сайт ЗВО регулярно оновлюється інформацією про діяльність його структурних підрозділів, таких як ВР (<http://surl.li/lsucj>), скановані копії протоколів засідань ОСС (<http://surl.li/beien>) не оприлюднюються. З метою підвищення публічності та прозорості, ЕГ рекомендує публікувати скановані копії цих протоколів, щоб сприяти кращому ознайомленню зацікавлених сторін з процедурами та діяльністю ОСС. Окрім того, рекомендацією є створення версії веб-сайту для осіб з порушеннями зору для забезпечення кращого доступу осіб з ООП до необхідної інформації про процедури ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЗВО робить проекти документів доступними для громадського обговорення. Згідно виконання «Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському національному університеті садівництва» (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/vwXN>), розділ 6 «Календарний план-графік розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм» з 1 грудня до 1 січня усі проекти освітніх програм оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО. (<https://mon.udau.edu.ua/ua/obgovorenyya-osvitnih-program.html?pr=4fa3a0e0a2ad5828c2ca2d592401df4>). Поруч із проектом документу розміщено кнопку "Обговорення" яка перенаправляє користувачів на електронну платформу для подання пропозицій та зауважень до ОП. Результати цих обговорень згодом стають доступними у вигляді аналітичного звіту (<http://surl.li/gnvcw>) у якому є розділ пропозицій до вдосконалення ОП. Точну дату оприлюднення проекту неможливо перевірити самостійно, але під час спілкування з представниками ЗВО вони запевнили ЕГ, що проект публікується згідно з календарним планом-графіком, що відповідає рекомендаціями Агентства. Після доопрацювань за результатами обговорення переглянута ОП була затверджена Вченою радою УНУС (протокол № 6 від 31.05.2023 р.) та введена в дію наказом ректора № 01-069/7 від 31 травня 2023 року. Таким чином, ЗВО дотримується процедури оприлюднення проектів документів для громадського обговорення щонайменше за місяць до їх офіційного ухвалення

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО представляє свої ОП на своєму офіційному веб-сайті у спеціальному розділі "Студенту" – обравши відповідний підрозділ «Магістерські програми» (<http://surl.li/ltvla>). У цьому підрозділі стейкхолдери можуть отримати доступ до інформації про ОП "Агрономія" (<http://surl.li/ltvlg>). На цій сторінці міститься короткий опис ОП, кількість кредитів ЄКТС, інформація про робочу (проектну) групу, залучених стейкхолдерів, термін навчання, придатність до працевлаштування, інтегральну компетентність, переліки ЗК, ФК та ПРН. Окрім того опублікована сама ОП у якій міститься інформація про профіль ОП, мету ОП, характеристика ОП, особливості ОП (об'єкти вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, інструменти та обладнання, програмні компетентності (ІК, ЗК, ФК), ПРН (знання та навички), ресурсне забезпечення ОП, академічна мобільність. У ОП також зазначається перелік ОК та їх логічна послідовність, структурно-логічна схема ОП, інформація про форму атестації здобувачів та матриця відповідності ПК компонентам ОП, матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП. На сторінці ОП «Агрономія» також містяться посилання на силабуси ОК ОП, що передбачає інформацію про опис дисципліни, зміст дисципліни, політику дисципліни, розподіл балів, шкалу оцінювання, а також методичне забезпечення та рекомендовану літературу (<http://surl.li/ltvog>). Крім того, опубліковане посилання на програму виробничої практики і методичні вказівки до написання звіту та ведення щоденника (<http://surl.li/ltvos>), методичні рекомендації до написання й оформлення кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/ltvox>), каталог вибіркових дисциплін (<http://surl.li/lqygl>) з анотаціями до кожної з елективних дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/ua/elective/6LEm>). Усі посилання, наведені в підрозділі є активними і дають змогу стейкхолдерам отримати доступ до відповідного вмісту. Заявники підтвердили, що ЗВО послідовно публікує вичерпну та своєчасну інформацію, яку вони вважають корисною. ЗВО гарантує, що кількість інформації, доступної

на ЕП, є достатньою для того, щоб потенційні абітурієнти могли приймати обґрунтовані рішення щодо вступу на програму, а роботодавці отримують уявлення про цілі та зміст програми, що сприяє їхньому розумінню підготовки, яка надається абітурієнтам за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО розробив та імплементував значну нормативно-правову базу, яка регулює процедури та правила поведінки, що охоплюють права та обов'язки всіх осіб, які беруть участь у ОП. Поширення цих правил і процедур відбувається через різні канали. Офіційний веб-сайт є зручним для користувачів і забезпечує доступ до документів. Члени академічної спільноти добре ознайомлені з переліком процедур і дотримуються їх. ЗВО послідовно та доступно надає інформацію про свої ОП. У ЗВО дотримана практика оприлюднення проектів ОП для громадського обговорення щонайменше за місяць до їх оприлюднення. ЗВО також забезпечує доступність переліку ОК, силабусів, елективних дисциплін та анотацій до них на офіційному веб-сайт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не значним недоліком на думку експертів є відсутність опублікованих скан-копій протоколів засідань кафедр та ОСС, відсутність версії веб-сайту для осіб з порушеннями зору для забезпечення кращого доступу осіб з особливими освітніми потребами до необхідної інформації (що буде позитивною практикою для ЗВО). Втім ці недоліки є незначними, не впливають суттєво на відповідність критерію 9, а є підставою для рекомендацій. Рекомендації: Задля забезпечення ще вищого рівня прозорості відповідальному структурному підрозділу ЗВО сформувати скан-копії та опублікувати на офіційному веб-сайті для ознайомлення стейкхолдерів наявні протоколи засідань ОСС; розглянути можливість створення версії веб-сайту для осіб з порушеннями зору.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Ознайомившись з інформацією про ЗВО та документами, отриманими під час дистанційної акредитації ЕГ робить висновок, про повну відповідність встановлених критерієм 9 вимог. У межах підкритерію 9.1-9.3 ЕГ стверджує про повну відповідність (наявні чіткі і зрозумілі правила і процедури, з якими ЗВО ознайомлює учасників ОП; ЗВО публікує проєкт ОП для обговорення не пізніше, ніж за ОП; ЗВО публікує повну і достатню інформацію про ОП для ознайомлення стейкхолдерів та потенційних абітурієнтів). Рекомендації стосуються імплементатії позитивних практик, а не є зауваженнями щодо слабких сторін. Зважаючи на комплексний аналіз окремих підкритеріїв при формуванні підсумкової оцінки ЕГ стверджує про повну відповідність ОП «Агрономія» в УНУС вимогам, встановлених критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Діяльність факультету Агронормії в УНУС розпочинається з 1868 року, коли Головне училище садівництва було реорганізоване в Уманське училище землеробства і садівництва. Нині на факультеті агрономії, який акредитований за IV рівнем, здійснюється підготовка молодших бакалаврів, бакалаврів, магістрів, докторів філософії і докторів наук зі спеціальності 201 Агронормія, які користуються значним попитом на ринку праці. На денній і заочній формах навчається понад 950 студентів. Щодо територіальної структури УНУС має в своєму розпорядженні: навчальні приміщення, усього – 28500,0 кв.м, у т.ч. – приміщення для занять здобувачів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо) – 26403,3, комп'ютерні лабораторії – 627,7, спортивні зали (2 шт.) – 1469,0; приміщення для НПП – 2246,0; службові приміщення, місця загального користування – 7886,81 кв. м.; бібліотека – 215,0 кв.м., у т.ч. читальні зали – 554,6 (260 посадкових місць); актовий зал – 286,2 кв.м., гуртожитки (6 шт. на 2000 місць) – 24026,2 кв.м.; їдальні та буфети (7 шт.) – 855,5 кв.м.; профілакторії, бази відпочинку – 2004,0 кв.м.; медичні пункти – 69,0 кв.м.; інші – 6962,7 кв.м.; стадіон (1шт.) – 6420 кв.м.; спортивні майданчики (2 шт.) – 1040 кв.м.; Студентський палац (клуб) – 174 кв. м. і інше. На території університетського містечка розташовані два продовольчих магазини, швейна майстерня, майстерня з ремонту взуття, дві перукарні. До структури Навчально-виробничого відділу входять: дослідне поле площею 90 га, дослідні сади – 70 га, дослідні овочеві ділянки – 10 га, плодородсадник – 4 га, навчально-виробничі цехи з перероблювання плодів, овочів, зерна, а також теплиці й оранжереї. Дослідне поле є науково-практичною базою для викладачів, аспірантів і студентів випускового факультету. Тут закладені багаторічні стаціонарні дослідження з визначення оптимальних систем удобрення сільськогосподарських культур у польових сівозмінах, розробляються та впроваджуються нові технології обробки ґрунту, вирощування сільськогосподарських культур. У теку Національного агентства завантажені відео, на яких можна пересвідчитися, що усі зустрічі відбувалися згідно з розкладом роботи ЕГ (програмою візиту) всі учасники були присутні. Приєднання учасників до зустрічей відбувалося без затримки. У цілому проведення акредитації у дистанційному форматі дозволило ознайомитися з усіма необхідними документами, провести зустрічі з фокус-групами. Усі учасники зустрічей були відкритими у спілкуванні. Експертна група надала низку рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності ЗВО та ОП. Зокрема, щодо конкретної інформації, більш чіткої структуризації та локації інформації щодо ОП. При цьому нормативна база ЗВО, рівень кваліфікації НПП, матеріальне забезпечення цілком може забезпечити добрі практики освітньо-професійного процесу на другому (магістерському) рівні вищої освіти за ОП Агронормія.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бакуменко Ольга Миколаївна

Члени експертної групи

Панфілова Антоніна Вікторівна

Грицевич Андрій Ігорович